KEUZEWIJZER HERSENLETSEL

VOOR KINDEREN EN JONGEREN IN LIMBURG

Expertisecentrum
Hersenletsel
Limburg

INHOUD

Inleiding
pagina 4

1. Wat is hersenletsel of NAH (niet-aangeboren hersenletsel)?
   pagina 8
2. Wie stelt de diagnose?
   pagina 11
3. Wat zijn de gevolgen en wanneer worden ze zichtbaar?
   pagina 12
4. Kort na het letsel/na het ziekenhuis
   pagina 15
5. Revalidatie
   pagina 17
6. Mijn kind is weer thuis, maar heeft aanvullende (zorg)behoeften
   pagina 20
7. Mijn kind kan (tijdelijk) niet meer thuis wonen
   pagina 24
8. Gedrag en emoties
   pagina 26
9. Bewegen en mobiliteit
   pagina 31
10. Zien, horen en spreken
    pagina 34
11. Seksualiteit en intimiteit
    pagina 38
12. Mijn kind gaat weer terug naar zijn/haar oude school
    pagina 40
13. Mijn kind kan niet meer terug naar zijn/haar oude school
    pagina 47
14. Werk en (bij)baan
    pagina 54
15. Vrije tijd en vakantie
    pagina 57
16. Andere kinderen ontmoeten die hetzelfde hebben meegemaakt
    pagina 62
17. Gezinsbegeleiding en ondersteuning bij extra zorgtaken
    pagina 65
18. Ondersteuning voor broers en zussen
    pagina 70
19. Hoe leggen we dit uit aan anderen in onze omgeving?
    pagina 74
20. Regelzaken en financiën
    pagina 76
21. Van jeugd- naar volwassenzorg: 18 jaar, en nu?
    pagina 82

INLEIDING

WAAROM DEZE KEUZEWIJZER?

Als een kind/jongere[1] hersenletsel oploopt, kan het leven veranderen, zowel van het kind zelf als van u als ouder/verzorger[1], van de rest van het gezin en van andere betrokkenen. Door deze verandering kunnen er veel vragen op u af komen en kunnen er in het dagelijks leven nieuwe, onbekende problemen en uitdagingen ontstaan. Als ouder wilt u er dan alles aan doen om uw kind te helpen en te ondersteunen. Ook de rest van het gezin moet een nieuwe balans vinden. Door de grote hoeveelheid en variatie aan informatiebronnen kan het echter lastig zijn om met uw vragen en problemen op de juiste plek terecht te komen. Met deze keuzewijzer willen we u en uw kind op weg helpen om de juiste informatie, ondersteuning en zorg te vinden.

VOOR WIE IS DEZE KEUZEWIJZER?

De keuzewijzer is gemaakt voor ouders van kinderen met hersenletsel in Limburg. Hersenletsel kan uiteenlopende oorzaken hebben, zoals een klap op het hoofd door een val of een ongeluk, of een ziekte, en kan variëren in ernst (zie ook Hoofdstuk 1). Ongeacht welk type of welke ernst letsel uw kind heeft, kunt u deze keuzewijzer gebruiken.

De hersenen en het gedrag dat door de hersenen wordt aangestuurd zijn bij kinderen nog in ontwikkeling. Daarom komt het vaak voor dat de gevolgen van hersenletsel niet direct na het ontstaan van het letsel duidelijk zijn, maar stapsgewijs zichtbaar worden (zie ook Hoofdstuk 3). Ook als het al weken, maanden of zelfs jaren geleden is dat uw kind hersenletsel heeft opgelopen, kunt u deze keuzewijzer gebruiken.

Voor informatie, zorg en ondersteuning voor volwassenen met hersenletsel is er ook een keuzewijzer. Deze is op dit moment beschikbaar voor volwassenen in de regio Maastricht-Heuvelland. De keuzewijzer kan gedownload worden via W hersenletsellimburg.nl

WAT KUNT U VERWACHTEN VAN DEZE KEUZEWIJZER?

De keuzewijzer is bedoeld om u te helpen bij het vinden van informatie, zorg en ondersteuning voor uw kind met hersenletsel en voor u als ouder en gezin. Er zijn al veel goede informatiebronnen. Deze keuzewijzer is daarom niet bedoeld om inhoudelijke informatie te geven, maar om u met uiteenlopende vragen bij de juiste aanbieder te brengen. We hebben geprobeerd de keuzewijzer zo goed mogelijk te laten aansluiten bij vragen die u als ouder van een kind met hersenletsel mogelijk kunt hebben. Het is helaas niet mogelijk om voor elke individuele vraag een concrete oplossing te geven. Ieder kind, iedere ouder en ieder gezin is immers anders en heeft zijn eigen specifieke vragen en behoeften. We hopen dat deze keuzewijzer u wel op weg kan helpen om het juiste antwoord op uw vraag of de juiste oplossing of hulp voor uw probleem te vinden.

[1] In het vervolg van de keuzewijzer gebruiken we het woord ‘kind’ voor zowel kinderen als jongeren. Hiermee bedoelen we kinderen en jongeren tot 18 jaar. Met ‘ouders’ worden zowel ouders als verzorgers bedoeld.

WAT KUNT U ZELF DOEN?

De aanbieders in deze keuzewijzer kunnen u verder helpen met veel van uw vragen en problemen: neem gerust contact met hen op. Ook als uw specifieke vraag niet in deze keuzewijzer staat of als u het antwoord op uw vraag niet kunt vinden, kan de informatie uit de keuzewijzer u mogelijk een idee geven waar u met uw vraag of soortgelijke vragen terecht kunt. Daarnaast hopen we dat de keuzewijzer u kan stimuleren om zelf naar oplossingen te zoeken, bijvoorbeeld door uzelf af te vragen: wat kan ik zelf doen of regelen, of wat kan mijn omgeving voor mij betekenen? Heeft u vragen of problemen waar deze keuzewijzer niet op in gaat en/of waar u zelf niet uit komt? Dan kunt u deze altijd aan uw huisarts stellen, of aan de schoolarts of jeugdarts (via de school van) uw kind. Voor alle professionele hulpverleners die worden genoemd in deze keuzewijzer geldt dat u hier via een doorverwijzing van uw huisarts terecht kunt komen.

WAT KOST HET?

Het recht op zorg en ondersteuning is geregeld via diverse wetten (zie ook Hoofdstuk 20). Aan zorg en ondersteuning zijn soms kosten verbonden. De kosten van het zorg-aanbod in deze keuzewijzer kunnen voor iedereen anders zijn. U kunt het beste bij de zorgverzekeraar van uw kind navragen welke kosten vergoed worden.

LEESWIJZER

De keuzewijzer is opgedeeld in verschillende hoofdstukken. Elk hoofdstuk is gericht op een bepaald thema, zoals thuis wonen, leren op school, sport en vrije tijd, of het gezinsleven. Elk hoofdstuk begint met een stukje uitleg over het thema. Daarna volgen vragen die u en uw gezin mogelijk hebben. Vervolgens worden de aanbieders voor zorg en ondersteuning bij dat thema genoemd met daarbij zoveel mogelijk praktische informatie waar en hoe u daarvan gebruikt kunt maken. We gebruiken de volgende afkortingen: W voor website, T voor telefoonnummer, en E voor e-mailadres.

We kunnen ons voorstellen dat u in de keuzewijzer termen en begrippen leest die u nog niet eerder bent tegengekomen. We hebben ons best gedaan om voor elke aanbieder en ondersteuner kort uit te leggen welke zorg en ondersteuning hij/zij biedt. Voor meer informatie over de verschillende termen en begrippen kunt u altijd terecht bij uw huisarts of bij de aanbieder zelf.

STAAT ALLES ER IN?

We hebben ernaar gestreefd om een zo compleet en actueel mogelijk overzicht te maken van alle vormen van informatie, zorg en ondersteuning die er in Limburg beschikbaar zijn voor (ouders van) kinderen met hersenletsel. Niet alle informatie is even gemakkelijk te vinden en informatie veroudert snel. Het kan dan ook voorkomen dat we iets hebben gemist of dat er iets is veranderd sinds het maken van deze keuzewijzer.

1. WAT IS HERSENLETSEL OF NAH (NIET-AANGEBOREN HERSENLETSEL)?

Hersenletsel is een beschadiging aan de hersenen. Als we in deze keuzewijzer over ‘hersenletsel’ spreken, bedoelen we ‘niet-aangeboren hersenletsel’ (‘NAH’). Dit kan verschillende oorzaken hebben. Een hersenletsel dat ontstaat door een val of ongeval of een klap op het hoofd heet ‘traumatisch hersenletsel’. Andere oorzaken kunnen bijvoorbeeld een hersentumor, zuurstoftekort of een ontsteking in de hersenen zijn. Daarnaast kan een hersenletsel variëren in ernst. Meer informatie hierover kunt u vinden op verschillende websites, in boeken en brochures, maar ook via patiëntenverenigingen en professionele hulpverleners.
In de volgende tabellen zetten we een aantal mogelijkheden op een rij waar u antwoorden kunt vinden op vragen zoals:

— Wat is hersenletsel?
— Wat zijn mogelijk oorzaken van hersenletsel?
— Waar kan ik meer informatie vinden over hersenletsel?
— Wie kan ik vragen als ik zelf niet de juiste informatie kan vinden?

Websites, brochures, boeken en/of apps

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Hersenstichting	Website en webwinkel met folders en boekjes met informatie over hersenletsel.	W hersenstichting.nl
Ouders NAH Kinderen (ONK)	Website met informatie over hersenletsel; tips en tools voor ouders.	W oudersnahkinderen.nl E info@oudersnahkinderen.nl
Hersenletsel-uitleg	Website met informatie over hersenletsel.	W hersenletsel-uitleg.nl
Vereniging ouders, kinderen en kanker (VOKK)	Website en webwinkel met boeken en informatie over hersentumoren.	W vokk.nl
Stichting Hersentumor	Website met informatie over hersentumoren.	W hersentumor.nl E info@hersentumor.nl
Uitgeverij Pica	Boek ‘Ik hou nog steeds van appeltaart’: informatie over hersenletsel.	W uitgeverijpica.nl
Breinstraat	App met uitleg voor jongeren over hersenletsel.	W breinstraat.nl

Professionele hulp

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Huisarts en/of Praktijk-ondersteuner Huisarts (POH)	Informatie, advies en ondersteuning; eventueel doorverwijzing.	Maak een afspraak met de huisarts, indien nodig verwijst hij/zij door naar een specialist.
Adelante-zorggroep, Team WegWijzer	Informatie, advies en hulpvraagverduidelijking.	W adelante-zorggroep.nl T 045-5283088 E wegwijzer.kinderen@adelante-zorggroep.nl
Hersenletselteam Limburg	Advies en informatie.	W hersenletselteam-limburg.nl T 045-5282345 E m.schoonenberg@hersenletselteam-limburg.nl De coördinator kan u adviseren.

2. WIE STELT DE DIAGNOSE?

Soms kan het onduidelijk zijn of uw kind hersenletsel heeft. Dit komt doordat hersenletsel veel verschillende oorzaken kan hebben en omdat de gevolgen van hersenletsel bij kinderen soms pas lang na het letsel zichtbaar kunnen worden (zie ook Hoofdstuk 3). Misschien twijfelt u als ouder of uw kind hersenletsel heeft of niet. Uw kind is bijvoorbeeld op het hoofd gevallen maar op dat moment leek het niet meteen nodig om naar het ziekenhuis of de dokter te gaan. De aanbieders in de volgende tabel kunnen u helpen om een antwoord te vinden op de volgende vragen:

— Heeft mijn kind hersenletsel?
— Wie stelt vast of mijn kind hersenletsel heeft?

Professionele hulp

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Huisarts en/of Praktijk-ondersteuner Huisarts (POH)	Informatie, advies en ondersteuning; eventueel doorverwijzing.	Maak een afspraak met de huisarts, indien nodig verwijst hij/zij door naar een specialist.
Revalidatiearts	Onderzoek, diagnose en advies.	Doorverwijzing via huisarts of specialist.
Neuroloog	Onderzoek en diagnose.	Doorverwijzing via huisarts of specialist.
Hersenletselteam Limburg	Advies en informatie.	W hersenletselteam-limburg.nl T 045-5282345 E m.schoonenberg@hersenletselteam-limburg.nl De coördinator kan u adviseren.

3. WAT ZIJN DE GEVOLGEN EN WANNEER WORDEN ZE ZICHTBAAR?

Kinderen zijn in ontwikkeling. Hun hersenen, en daarmee ook het gedrag dat door de hersenen wordt aangestuurd, ontwikkelen zich nog. Daarom komt het vaak voor dat (sommige) gevolgen van hersenletsel niet direct na het ontstaan van het letsel, maar pas later zichtbaar worden. Sommige kinderen lijken kort na het oplopen van hersenletsel nergens last van te hebben, maar lopen weken, maanden of zelfs jaren later opeens tegen problemen aan, bijvoorbeeld bij het leren op school. Andere kinderen voelen zich niet goed kort na het ontstaan van het letsel, maar blijken op de lange termijn geen problemen meer te hebben.

Het verloop van de gevolgen van en klachten na hersenletsel kunnen voor iedereen anders zijn. Met de tijd kunnen nieuwe vragen en problemen op de voorgrond komen. Dit komt vaak voor als er iets in de situatie van uw kind verandert, zoals bij de overgang van de basisschool naar de middelbare school, het begin van de puberteit, of een verandering in de gezinssituatie. Dat kan voor u als ouder en voor uw kind onzekerheden met zich mee brengen. Om u te ondersteunen en meer informatie te geven kunt u terecht bij de aanbieders in de volgende tabellen met vragen zoals:

— Wat zijn (mogelijke) gevolgen van hersenletsel?
— Mijn kind heeft hersenletsel opgelopen en de situatie is nu weer stabiel. Kan ik ervan uitgaan dat zich in de toekomst geen nieuwe problemen voordoen?
— Het letsel is al weken/maanden/jaren geleden ontstaan. Kunnen de problemen waar mijn kind nu tegenaan loopt toch nog een gevolg van het hersenletsel zijn?
— Het hersenletsel is al weken/maanden/jaren geleden ontstaan. Waar kan ik terecht met (nieuwe) vragen?

Websites, brochures, boeken en/of apps

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Hersenstichting	Website en webwinkel met folders en boekjes met informatie over gevolgen van hersenletsel.	W hersenstichting.nl
Ouders NAH Kinderen (ONK)	Website met informatie over hersenletsel; tips en tools voor ouders.	W oudersnahkinderen.nl E info@oudersnahkinderen.nl
Brainstormt	Website met praktische informatie, blogs, ervaringsverhalen en forum (om ideeën en inzichten uit te wisselen).	W brainstormt.nl E info@brainstormt.nl
Hersenletsel-uitleg	Website met informatie over gevolgen van hersenletsel.	W hersenletsel-uitleg.nl
Vereniging ouders, kinderen en kanker (VOKK)	Website en webwinkel met boeken en informatie over gevolgen van hersentumoren.	W vokk.nl
Stichting Hersentumor	Website met informatie over gevolgen van hersentumoren.	W hersentumor.nl E info@hersentumor.nl
Uitgeverij Pica	Boek ‘Ik hou nog steeds van appeltaart’: informatie over gevolgen van hersenletsel.	W uitgeverijpica.nl
Vilans	Boek ‘BrainSTARS’: over gevolgen van hersenletsel en praktische adviezen voor omgang met een kind met hersenletsel.	W vilanswebwinkel.nl
Hersenletsel.nl	Boek ‘Waarom heeft een krokodil zo’n platte kop?’: (voorlees) verhalen voor jonge kinderen waarin gevolgen van hersenletsel worden beschreven (vanaf 9 jaar).	W webshop.hersenletsel.nl
Vilans	Boek ‘Elvin het vergeetachtige olifantje’: helpt uitleggen wat hersenletsel is, wat gevolgen zijn en hoe je daarmee om kunt gaan (basisschoolleeftijd).	W vilanswebwinkel.nl

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Breinstraat	App met uitleg voor jongeren over gevolgen van hersenletsel in hun dagelijks leven.	W breinstraat.nl

Professionele hulp

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Huisarts en/of Praktijk-ondersteuner Huisarts (POH)	Informatie, advies en ondersteuning; eventueel doorverwijzing.	Maak een afspraak met de huisarts, indien nodig verwijst hij/zij door naar een specialist.
Jeugdgezondheidszorg: de jeugdarts (Onderdeel van de GGD)	Informatie en advies voor kinderen van 4-18 jaar. Kijk op website voor spreekuren in verschillende gemeenten.	Jeugdgezondheidszorg Zuid W ggdzl.nl > burgers > jeugd en gezin T 088-8805030 E via contactformulier website Jeugdgezondheidszorg Noord W ggdlimburgnoord.nl T 088-1191111 E info.ggd@vrln.nl
Revalidatieteam: bv. revalidatiearts, neuro-psycholoog, ergotherapeut, fysiotherapeut, psycholoog en/of psychiater	In kaart brengen van gevolgen van hersenletsel op verschillende gebieden, bv. dagelijks functioneren, lichamelijk functioneren, mentaal en cognitief functioneren.	Doorverwijzing via huisarts of specialist. Mogelijk wordt u doorverwezen via het ziekenhuis/de spoedeisende hulp.
Neuroloog	Mondelinge informatie en voorlichting, diagnose, ondersteuning en advies.	Doorverwijzing via huisarts of specialist.
Hersenletselteam Limburg	Advies en informatie.	W hersenletselteam-limburg.nl T 045-5282345 E m.schoonenberg@hersenletselteam-limburg.nl De coördinator kan u adviseren.

4. KORT NA HET LETSEL / NA HET ZIEKENHUIS

Afhankelijk van de ernst van het hersenletsel worden kinderen opgenomen in het ziekenhuis of bezoeken ze bijvoorbeeld de spoedeisende hulp, de huisartsenpost of de huisarts. De meeste kinderen gaan na een ziekenhuisbezoek of ziekenhuisopname direct weer naar huis. Bij ernstiger hersenletsel is het mogelijk dat een kind eerst nog in een revalidatiecentrum wordt opgenomen (zie ook Hoofdstuk 5). Als het niet mogelijk is voor uw kind om terug te keren naar huis na het ziekenhuis of een revalidatie-opname, zijn er verblijfsvoorzieningen en woonvormen voor kinderen met hersenletsel (zie Hoofdstuk 7).

Dit hoofdstuk gaat over de tijd kort na het letsel. Veel kinderen, ouders en gezinnen vragen zich op dat moment af wat er nu in hun leven mogelijk verandert en wat ze kunnen verwachten (zie ook Hoofdstuk 3). Voor ouders is het ook belangrijk om te weten waar ze nu op moeten letten bij hun kind. De aanbieders in de volgende tabellen kunnen u helpen met vragen zoals:

— Waar moet ik op letten als mijn kind weer thuis is?
— Wat mag mijn kind wel weer of niet meer na het hersenletsel?
— Wat als mijn kind opnieuw hersenletsel oploopt?
— Wat gaat er (mogelijk) in het leven van mijn kind veranderen?

Websites, brochures, boeken en/of apps

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Hersenletsel en jeugd	Folder ‘Hoe verder na traumatisch hersenletsel bij kinderen en jongeren’: antwoorden op veelvoorkomende vragen kort na letsel.	W zorgstaandaardnah.nl > toolbox > zoeken ‘FAQ’
Uitgeverij Pica	Boek ‘Ik hou nog steeds van appeltaart’: informatie voor ouders over fases na hersenletsel.	W uitgeverijpica.nl

Professionele hulp

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Huisarts en/of Praktijk-ondersteuner Huisarts (POH)	Informatie, advies en ondersteuning; eventueel doorverwijzing.	Maak een afspraak met de huisarts, indien nodig verwijst hij/zij door naar een specialist.
Revalidatiearts	Informatie, ondersteuning, advies en onderzoek.	Doorverwijzing via huisarts of specialist.
Neuroloog	Informatie, ondersteuning, advies en onderzoek.	Doorverwijzing via huisarts of specialist.

5. REVALIDATIE

Revalidatie is gericht op het bevorderen van het herstelproces na een hersenletsel. Hierbij kunnen zowel de (mogelijke) lichamelijke gevolgen als de (mogelijke) mentale gevolgen worden behandeld. Voor het revalidatietraject geldt dat uw kind vanuit het ziekenhuis, de huisarts of een (andere) specialist wordt doorverwezen. Er zijn twee hoofdvormen van revalidatie: klinisch en poliklinisch. Klinische revalidatie houdt in dat uw kind voor een bepaalde tijd wordt opgenomen in het revalidatiecentrum: hij/zij blijft daar dus ook slapen. Na het revalidatietraject wordt bekeken of uw kind terug naar huis kan of dat hij/zij ergens anders gaat wonen (zie ook Hoofdstuk 6 en 7). Poliklinische revalidatie betekent dat uw kind voor revalidatiebehandeling naar het revalidatiecentrum, de revalidatieafdeling van het ziekenhuis of naar een andere behandelaar gaat om een bepaalde behandeling te krijgen: uw kind woont in die tijd thuis of in een andere zorginstelling.
De aanbieders in de volgende tabellen kunnen u antwoord geven op de volgende vragen:

— Heeft mijn kind revalidatiebehandeling nodig?
— Waar kan mijn kind terecht voor (poli)klinische revalidatie?
— Waar kan ik zelf slapen als mijn kind is opgenomen in een revalidatiecentrum dat ver van mijn huis ligt?

Poliklinische revalidatie

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Adelante-zorggroep, Team WegWijzer	Informatie, advies en hulpvraagverduidelijking.	W adelante-zorggroep.nl T 045-5283088 E wegwijzer.kinderen@adelante-zorggroep.nl
Adelante-zorggroep, Vroegrevalidatie (0-4 jaar)	Multidisciplinaire diagnostiek en therapie voor bewegen, leren, communiceren, sociaal-emotionele ontwikkeling en zelfverzorging.	W adelante-zorggroep.nl > kind en jeugd > baby's/peuters (0-4 jaar) > vroegrevalidatie T 045-5282600 E sbk@adelante-zorggroep.nl
Adelante-zorggroep, Centrum voor Kind & Jeugd	Kind (4-25 jaar) woont thuis of in een speciale zorginstelling en komt voor dagbehandeling en eventueel onderwijs naar het revalidatiecentrum.	W adelante-zorggroep.nl > kind en jeugd > kinderen (4-12 jaar) of jongeren (12-25 jaar) > revalidatie Valkenburg > T 045-5282600 E sbk@adelante-zorggroep.nl Venlo > T 045-5288340 E secretariaatvenlo@adelante-zorggroep.nl
Adelante-zorggroep, Kortdurende revalidatieprogramma's (12-25 jaar)	O.a: • Fitcare4you: sportief 15-daags therapieprogramma . • Intensieve ZElfstandigheidsTraining (INZET): 15-daags intensief zelfstandigheidsprogramma.	W adelante-zorggroep.nl > kind en jeugd > jongeren (12-25 jaar) > revalidatie T 045-5282600 E sbk@adelante-zorggroep.nl
Vrijgevestigde revalidatiespecialisten bv. neuropsycholoog, ergotherapeut, fysiotherapeut, orthopedagoog, psycholoog en/of psychiater	Advies, diagnostiek en/of behandeling voor met betrekking tot de specifieke vakgebieden.	Doorverwijzing via huisarts of specialist. Mogelijk wordt u doorverwezen via het ziekenhuis/de spoedeisende hulp.

Klinische revalidatie

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Adelante Contigo	Intensieve verpleegkundige zorg, bv. in 24-uurs monitoring, zuurstoftoediening of in geval van moeilijk instelbare epilepsie.	Doorverwijzing door de huisarts of specialist. W adelante-zorggroep.nl > kind en jeugd > baby's/peuters (0-4 jaar) of kinderen (4-12 jaar) > 24uurs kindzorg T 045-5282600 E sbk@adelante-zorggroep.nl
Adelante-zorggroep De Valkhorst	Tijdelijke opname of intensieve revalidatiebehandelingen.	W adelante-zorggroep.nl > kind en jeugd > jongeren (12-25 jaar) > revalidatie > tijdelijke opname T 043-5283088 E sbk@adelante-zorggroep.nl

Overig

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Ronald McDonald Kindervallei	Als uw kind wordt behandeld bij Adelante -zorggroep kunt u logeren bij de Kindervallei.	W kinderfonds.nl > selecteer een huis > kindervallei T 043-6049250 E secretariaat@kindervallei.nl

6. MIJN KIND IS WEER THUIS, MAAR HEEFT AANVULLENDE (ZORG)BEHOEFTEN

De meeste kinderen gaan na het oplopen van hersenletsel weer terug naar huis. Dat is fijn, omdat u dan als gezin samen kunt zijn in uw natuurlijke omgeving. Soms kan uw kind zonder veel aanpassingen weer thuis wonen, maar merkt u misschien alsnog veranderingen in zijn/haar gedrag en emoties, in bewegen en mobiliteit of in zien, horen of spreken. Hierover vindt u meer informatie in Hoofdstuk 8 t/m 10. Dit hoofdstuk gaat specifiek over thuis wonen. Soms is het zo dat uw kind thuis kan wonen, maar extra zorg of ondersteuning nodig heeft, zoals thuiszorg, aanpassingen in en om huis, of speciale hulpmiddelen.

De aanbieders in de volgende tabellen kunnen u begeleiden bij de volgende vragen:

— Wie kan ons helpen om aanpassingen in en om het huis te regelen?
— Waar koop ik hulpmiddelen voor mijn kind?
— Wie kan ons thuis komen helpen met ambulante begeleiding?
— Wie helpt ons thuis met chronische verzorging?

Websites, brochures, boeken en/of apps

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Regelhulp (Rijksoverheid)	Informatie over zorg en ondersteuning.	W regelhulp.nl. Hulp nodig met het zoeken op regelhulp: T 0800-0126 E info@regelhulp.nl
Ieder(in)	Website met hulp- en adviespunten voor ondersteuning van mensen met een beperking.	W iederin.nl T 030-7200000 E post@iederin.nl

Professionele hulp

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Gemeente	Hulpvraagverduidelijking, regelen van zorg en ondersteuning thuis.	Informeer bij de gemeente waar u staat ingeschreven.
Zorgkantoor	Hulpvraagverduidelijking, regelen van zorg en ondersteuning.	Informeer bij het zorgkantoor in uw regio: W cz.nl > zorgkantoor T 046-4595656 E infozorgkantoren@cz.nl
MEE	Onafhankelijke cliëntondersteuning aan iedereen met een beperking of kwetsbaarheid en het gezin.	Zuid-Limburg > W meezuidlimburg.nl T 088-0102222 E info@meezuidlimburg.nl Midden- en Noord-Limburg > W meedemeentgroep.nl T 077-3961515 E info@mee-nml.nl
Stichting Gehandicaptenzorg Limburg (SGL)	Zorgbemiddelaar: geeft informatie en advies en ondersteunt bij het maken van de juiste keuzes.	W sgl-zorg.nl T 0800-7450745 E via contactformulier website
Zorgbelang Limburg	Onafhankelijke cliëntondersteuning.	W zorgbelanglimburg.nl T 046-4208159 E info@zorgbelanglimburg.nl
Adelante-zorggroep, Team WegWijzer	Informatie, advies en hulpvraagverduidelijking.	W adelante-zorggroep.nl T 045-5283088 E wegwijzer.kinderen@adelante-zorggroep.nl

Hulpmiddelen

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Vilans Hulpmiddelenwijzer	Onafhankelijke informatie over hulpmiddelen.	W hulpmiddelenwijzer.nl > kinderen, mantelzorgers of zorgprofessionals
Vegro	Winkel en/of uitleenpunt.	W vegro.nl T 0800-2887766 E verkoop@vegro.nl
Medipoint	Winkel en/of uitleenpunt.	W medipoint.nl T 088-1020100 E via contactformulier website
Evers Medica	Uitleenpunt.	W vegro.nl E info@eversmedica.nl Sittard > Stationsplein 7 T 046-4007452 Roermond > Veldstraat 1 T 0475-311888
Hulpmiddelwereld	Winkel en webshop voor hulpmiddelen.	Weerhuisweg 4 Maastricht T 088-0080100 W hulpmiddelenwereld.nl E via website

Ambulante begeleiding

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
MEE	Integrale Vroeghulp (IVH) voor kinderen (0-7 jaar): team van deskundigen dat samen met u uw vragen kijkt en de meest passende oplossing zoekt.	W ivhzl.nl T 088-0102222 E vragen@ivhzl.nl
Radar	Ondersteuning voor kinderen met een (verstandelijke) beperking bij opvoeding en omgang via ambulante gezinsbegeleiding en naschoolse begeleiding.	W radar-jeugd.org T 088-3505002 E clientloket@radar.org
NOVIzorg, Zuid-Limburg	Ondersteuning op maat.	W novizorg.nl T 045-2310310 E info@novizorg.nl
Coöperatie Limburgse Zorgboeren	Hulp bij vinden van passende zorg, o.a. dagbesteding, individuele begeleiding, logeren, wonen jeugd, leervoorziening.	W limburgsezorgboeren.nl T 06-51490279 (coördinator) T 0475-355797 (cliëntenadministratie) E info@limburgsezorgboeren.nl
Kruisstraat 5	Vakantie- en weekendopvang in een zorgboerderij. Begeleiding en zorg voor een stabiele veilige basis.	W kruisstraat5.nl T 06-10648055 E info@kruisstraat5.nl

Chronische verzorging

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Centrum Indicatiestelling Zorg	Hulp bij aanvragen of organiseren van zorg voor eventuele extra ondersteuning en dagopvang.	W ciz.nl T 088-7891000 E contactformulier website > contact > Ik heb een vraag
Thuiszorg	Specialistische verpleging thuis.	Eerst indicatie aanvragen en dan contact opnemen met een thuiszorgorganisatie bij u in de buurt.

7. MIJN KIND KAN (TIJDELIJK) NIET MEER THUIS WONEN

Tijdens de opname in het ziekenhuis of tijdens de revalidatieopname wordt de overweging gemaakt of het mogelijk is voor uw kind om weer thuis te komen wonen. Als thuis wonen (tijdelijk) niet meer kan, zijn er verschillende mogelijkheden zoals verblijfsvoorzieningen en alternatieve woonvormen. Misschien heeft u de volgende vragen, waarmee u terecht kunt bij de aanbieders in de volgende tabellen:

— Wie helpt mij bij het regelen van een verzorgingsplek voor mijn kind?
— Hoe vind ik een verzorgingsplek?
— Welke verzorgingsplekken zijn er?

Websites, brochures, boeken en/of apps

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Regelhulp (Rijksoverheid)	Website met informatie over zorg en ondersteuning.	W regelhulp.nl. Hulp nodig met het zoeken op regelhulp: T 0800-0126 E info@regelhulp.nl
MEE	Website ter ondersteuning bij het wonen met een beperking. Mogelijkheden onderzoeken, helpen bij vinden en regelen van passende woonvorm etc.	W meewoonwinkel.nl E info@meewoonwinkel.nl
Ieder(in)	Website met hulp- en adviespunten voor ondersteuning van mensen met een beperking.	W iederin.nl T 030-7200000 E post@iederin.nl

Verzorgingsplekken

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Adelante-zorggroep Woongroep Raesdonck	Begeleid wonen voor kinderen en jongeren van 4-18 jaar met lichamelijke, meervoudige en/of zintuigelijke beperking.	Doorverwijzing via huisarts of specialist. W adelante-zorggroep.nl > kind en jeugd > kinderen (4-12 jaar) > wonen in woonvorm de Raesdonck T 045-5283088 E wegwijzer.kinderen@adelante-zorggroep.nl
Adelante-zorggroep Woontrainen	Villa Franca: woontrainen van 16-25 jaar. Uw kind leert voor zichzelf te zorgen, voor zichzelf op te komen en zijn/haar eigen keuzes te maken.	Doorverwijzing via huisarts of specialist. W adelantehelptvooruit.nl E sbk@adelante-zorggroep.nl Heerlen > T 045-5716611 Geleen > T 046-2049823
Adelante Contigo Verpleegkundig kinderzorghuis (24-uurs zorg)	Intensieve verpleegkundige zorg, bv. in 24-uurs monitoring, zuurstoftoediening of in geval van moeilijk instelbare epilepsie.	Doorverwijzing via huisarts of specialist. W adelante-zorggroep.nl > kind en jeugd > baby's/peuters (0-4 jaar) of kinderen (4-12 jaar) > 24uurs kindzorg T 045-5282600 E sbk@adelante-zorggroep.nl
Coöperatie Limburgse Zorgboeren	Hulp bij vinden van passende inwonende zorg in een zorgboerderij.	W limburgsezorgboeren.nl T 06-51490279 (coördinator) T 0475-355797 (cliëntenadministratie) E info@limburgsezorgboeren.nl
Kruisstraat 5	Kleinschalige inwonende zorg: tijdelijk, langdurig, vakantie- en weekendopvang in een zorgboerderij.	W kruisstraat5.nl T 06-10648055 E info@kruisstraat5.nl

8. GEDRAG EN EMOTIES

Veranderingen in gedrag en emoties komen vaak voor bij kinderen met hersenletsel. Dit kan duidelijk worden op veel verschillende vlakken en is voor iedereen anders. We geven een aantal veelvoorkomende voorbeelden van veranderingen in gedrag en emoties, maar er zijn er natuurlijk nog veel meer.
Voorbeeld 1: Uw kind kan zich anders gaan gedragen tegenover zijn vrienden en vriendinnen, maar ook tegenover broertjes/broers en zusjes/zussen of tegenover andere volwassenen.
Voorbeeld 2: Uw kind gedraagt zich anders in situaties die eerder niet voor problemen zorgden, zoals een druk verjaardagsfeest.
Voorbeeld 3: Uw kind lijkt erg vermoeid en heeft meer moeite om zijn/haar dag op de gewone manier door te brengen of in te delen.
Voorbeeld 4: Het oplopen van een hersenletsel kan voor uw kind, maar ook voor u als ouder en als gezin, een spannende, ingrijpende gebeurtenis zijn. Dit kan zorgen voor een golf aan emoties en gevoelens waarmee u en uw kind (opnieuw) moeten leren omgaan.
De volgende vragen over gedrag en emoties kunnen misschien bij u voorkomen:

— Mijn kind is erg veranderd na het hersenletsel: hoe gaan we hiermee om en hoe helpen we hem/haar ermee om te gaan?
— Mijn kind heeft veel last van een drukke omgeving, bijvoorbeeld op een feestje. Hoe kan dat?
— Mijn kind is erg moe: wie kan ons uitleggen hoe dit komt en wat we eraan kunnen doen?
— Mijn kind denkt veel na over zijn/haar hersenletsel en wat er gebeurd is: wie kan hem/haar/ons helpen bij de verwerking?

Websites, brochures, boeken en/of apps

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
HersenletselNet Overijssel	Boekje ‘Ons hoofd moet heel hard werken’: tips over hoe je beter kunt omgaan met het gedrag van kinderen met hersenletsel.	W kennispleingehandicaptensector.nl
Uitgeverij Pica	Boek ‘Ik hou nog steeds van appeltaart’: informatie over hersenletsel bij kinderen.	W uitgeverijpica.nl
Hersenletsel en jeugd	Folder ‘Hoe verder na traumatisch hersenletsel bij kinderen en jongeren’: antwoorden op veelvoorkomende vragen kort na letsel.	W zorgstaandaardnah.nl > toolbox > zoeken ‘FAQ’
Stichting Verder met hersenletsel	Een lijst met nuttige apps om te gebruiken, o.a: • MijnEigenPlan: hulp bij behoefte aan structuur • Daymate: structuur in je dagindeling	W verdermethersenletsel.nl > apps
Vereniging ouders, kinderen en kanker (VOKK)	Verwijsgids voor zorg om gezinnen en professionals de weg te wijzen in beschikbare zorgaanbod.	W vokk.nl > verwijsgids

Professionele hulp

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Jeugdgezondheidszorg: de jeugdarts (Onderdeel van de GGD)	Informatie en advies voor kinderen van 4-18 jaar. Kijk op de website voor spreekuren in de verschillende gemeenten.	Jeugdgezondheidszorg Zuid W ggdzl.nl > burgers > jeugd en gezin T 088-8805030 E via contactformulier website Jeugdgezondheidszorg Noord W ggdlimburgnoord.nl T 088-1191111 E info.ggd@vrln.nl

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Huisarts en/of Praktijk-ondersteuner Huisarts (POH)	Informatie, advies en ondersteuning; eventueel doorverwijzing.	Maak een afspraak met de huisarts, indien nodig verwijst hij/zij door naar een specialist.
(Ortho)pedagoog	Behandeling van kinderen die zich in een problematische leer- op opvoedingssituatie bevinden.	Informeer bij de huisarts, revalidatiearts of neuroloog over mogelijkheden en doorverwijzing naar een gespecialiseerde (ortho)pedagoog. Eventueel via 'zorgtraject' school: W regelhulp.nl > onderwerp > Passend Onderwijs
(Neuro)psycholoog	Vaststellen van de oorzaken van problemen met gedrag en emoties, en hulp bij de behandeling en verwerking hiervan.	Informeer bij de huisarts, revalidatiearts of neuroloog over mogelijkheden en doorverwijzing naar een gespecialiseerde (neuro)psycholoog. Eventueel via 'zorgtraject' school: W regelhulp.nl > onderwerp > Passend Onderwijs
Ergotherapeut	Advies, training en ondersteuning van dagelijkse activiteiten. Denkt mee over de keuze en verdeling van activiteiten in de dag.	Informeer bij de huisarts, revalidatiearts of neuroloog over mogelijkheden en doorverwijzing naar een gespecialiseerde ergotherapeut. Eventueel via 'zorgtraject' school: W regelhulp.nl > onderwerp > Passend Onderwijs
Psychiater	Onderzoek en behandeling van kinderen met problemen in gedrag en emotie.	Via: W zorgkaartnederland.nl > beroep > kinder- en jeugdpsychiatrie > plaats Informeer bij de huisarts, revalidatiearts of neuroloog over mogelijkheden en doorverwijzing naar een gespecialiseerde psychiater.
Vaktherapeut	Dramatherapie, beeldende therapie, danstherapie, speltherapie, psychomotorische therapie, bv. voor verwerking van trauma en acceptatie van gevolgen.	Via: W vaktherapie.nl > uw buurt > therapie Informeer bij de huisarts, revalidatiearts of neuroloog over mogelijkheden en doorverwijzing naar een gespecialiseerde vaktherapeut. Eventueel via 'zorgtraject' school: W regelhulp.nl > onderwerp > Passend Onderwijs
Mondriaan kind en jeugd, Zuid-Limburg	Als uw kind problemen of moeilijkheden heeft met zichzelf of met anderen in de omgeving. Dat kan bv. omdat het kind/de jongere, problemen heeft met denken, vaak verdrietig of angstig is, vaak boos is.	Doorverwijzing via huisarts of specialist. W mondriaankindenjeugd.nl T 088-5066150 E via contactformulier website
Mutsaersstichting	Begeleiding individueel (BGI) voor kinderen en jongeren met psychiatrische problematiek, gedragsprobleem of ontwikkelingsstoornis, of opvolgzorg na behandeltraject.	W mutsaersstichting.nl T 077-3217677 E info@mutsaersstichitng.nl
Youz	Helpen kinderen met klachten en problemen, en hun gezin; ervaring met hersenletsel.	W youz.nl T 088-3588888 E info@youz.nl Heerlen, Brunssum > T 088-3588800 Maastricht, Sittard > T 088-3588910 Vaals > T 088-3588920
NOVIzorg, Zuid-Limburg	Ondersteuning, van gespecialiseerde zorg voor specifieke doelgroepen tot een algemene vorm van ondersteuning voor mensen die (tijdelijk) een steuntje in de rug kunnen gebruiken.	W novizorg.nl T 045-2310310 E info@novizorg.nl
Radar	Ondersteuning voor kinderen met een (verstandelijke) beperking bij opvoeding en omgang via ambulante gezinsbegeleiding en naschoolse begeleiding.	W radar-jeugd.org T 088-3505002 E clientloket@radar.org

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
N-joy 4 kidz	Buitenschoolse opvang en activiteiten voor kinderen met een beperking gericht op zelfredzaamheid, ook bij sport en spel.	W n-joy4kidz.nl T 06-41000361 E contact@n-joy4kidz.nl
De Lieuwegaard (Radar) Buitenschoolse opvang (bso+)	Voor kinderen die overdag naar het speciaal onderwijs of een dagcentrum gaan. Deskundige medewerkers zorgen na school, op zaterdag en/of in vakantieperiodes voor leuke, aangepaste activiteiten.	W radar-jeugd.org T 088-3505002 E clientloket@radar.org

9. BEWEGEN EN MOBILITEIT

Een mogelijk gevolg van hersenletsel kan zijn dat er problemen zijn met bewegen en motoriek, en mobiliteit. Bewegen en motoriek hebben te maken met het bewegen van het lichaam. Als uw kind zich niet meer goed kan bewegen, heeft hij/zij mogelijk behandeling of een hulpmiddel hiervoor nodig. Sommige kinderen kunnen niet meer zelfstandig lopen en hebben een rolstoel of loophulpmiddel nodig. Daarnaast is het mogelijk dat uw kind na het letsel moeite heeft met zaken die hij/zij eerder wel kon, bijvoorbeeld het vasthouden van een potlood of bestek of het trappen tegen een bal: dit noemen we motoriek. Mobiliteit gaat over het verplaatsen van de ene plek (bijvoorbeeld thuis) naar de andere plek (bijvoorbeeld school). Het is mogelijk dat uw kind na het hersenletsel op zoek moet naar andere manieren van mobiliteit. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat uw kind in een rolstoel zit en hierdoor speciaal vervoer naar school nodig heeft. Of uw kind kon eerder zelfstandig met de bus, maar kan dat nu niet meer. Daarnaast hangt mobiliteit ook samen met het halen van bijvoorbeeld een autorijbewijs.
De aanbieders in de volgende tabellen kunnen u helpen bij de volgende vragen:

— Mijn kind heeft moeite met bewegen en/of motoriek: wie kan ons ondersteunen?
— Mijn kind heeft moeite met rennen en fietsen en kan hierdoor niet meer meedoen met zijn vriendjes. Wie kan ons helpen?
— Mijn kind heeft een rolstoel of een ander loophulpmiddel nodig. Hoe komen we hieraan?
— Mijn kind kan niet meer zelfstandig met het openbaar vervoer, zijn er andere oplossingen?
— Mijn kind kan met zijn/haar rolstoel niet meer in de gewone schoolbus, zijn er alternatieve mogelijkheden voor vervoer?

Websites, brochures, boeken en/of apps

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Regelhulp (Rijksoverheid)	Informatie over passend vervoer en hulpmiddelen voor korte afstanden.	W regelhulp.nl > ik-heb-hulp-nodig > vervoer-en-bewegen. Hulp nodig met het zoeken op regelhulp: T 0800-0126 E info@regelhulp.nl
Hersenletsel-uitleg.nl	Informatie over 'Deelnemen aan het verkeer met hersenletsel'.	W hersenletsel-uitleg.nl > informatie > deelnemen-aan-het-verkeer
Ieder(in)	Website met informatie en advies over regelingen rondom (leerlingen)vervoer.	W iederin.nl T 030-7200000 E post@iederin.nl
Vereniging ouders, kinderen en kanker (VOKK)	Verwijsgids voor zorg om gezinnen en professionals de weg te wijzen in beschikbare zorgaanbod.	W vokk.nl > verwijsgids
Hersenletsel en jeugd	Folder 'Hoe verder na traumatisch hersenletsel bij kinderen en jongeren': antwoorden op veelvoorkomende vragen kort na letsel.	W zorgstaandaardnah.nl > toolbox > zoeken 'FAQ'

Professionele hulp

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Jeugdgezondheidszorg: de jeugdarts (Onderdeel van de GGD)	Informatie en advies voor kinderen van 4-18 jaar. Kijk op de website voor spreekuren in de verschillende gemeenten.	Jeugdgezondheidszorg Zuid W ggdzl.nl > burgers > jeugd en gezin T 088-8805030 E via contactformulier website Jeugdgezondheidszorg Noord W ggdlimburgnoord.nl T 088-1191111 E info.ggd@vrln.nl
Huisarts en/of Praktijkondersteuner Huisarts (POH)	Informatie, advies en ondersteuning; eventueel doorverwijzing.	Maak een afspraak met de huisarts, indien nodig verwijst hij/zij door naar een specialist.
Fysiotherapeut	Hulp bij klachten over beweging en motoriek.	Informeer bij uw huisarts over mogelijkheden en doorverwijzing naar een gespecialiseerde fysiotherapeut.
Ergotherapeut	Advies, training en ondersteuning van dagelijkse activiteiten. Helpt bij dagindeling, hulmiddelen en aanpassingen zoeken.	Informeer bij uw huisarts over mogelijkheden en doorverwijzing naar een gespecialiseerde ergotherapeut.
Psychomotorische therapeut	Lichamelijke oefeningen en opdrachten.	Informeer bij de huisarts, revalidatiearts of neuroloog over mogelijkheden en doorverwijzing naar een gespecialiseerde psychomotorische therapeut. Eventueel via 'zorgtraject' school: W regelhulp.nl > onderwerp > Passend Onderwijs

Overig

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Gemeente	Vervoersvoorziening, vervoer in de regio (voor mensen die niet met het openbaar vervoer kunnen reizen), rolstoel.	Indicatie aanvragen via de website van uw gemeente, eventueel met behulp van een cliëntondersteuner/ dorpsondersteuner.
Argonaut Advies, landelijk	OV-begeleiderskaart: voor begeleid reizen met openbaar vervoer. Een begeleider mag gratis meereizen.	W argonaut.nl T 088-2298080 E info@argonaut.nl
Leerlingenvervoer	Vervoer van en naar school voor kinderen die niet alleen met het openbaar vervoer naar school kunnen.	Aanvragen bij de gemeente waar u staat ingeschreven.
Vervoer van en naar de dagbesteding	Regelt en vergoedt vaak het vervoer van en naar de dagbesteding.	Vraag ernaar bij uw zorgverzekering.

10. ZIEN, HOREN EN SPREKEN

Om zich goed te kunnen redden in de maatschappij en in contact met andere kinderen en volwassenen is het belangrijk dat een kind goed kan zien, horen en spreken. Het is echter mogelijk dat uw kind na het hersenletsel minder goed kan zien of horen van voor het letsel, of dat uw kind komt moeilijker uit zijn/haar woorden. De aanbieders in de volgende tabellen kunnen u helpen bij het vinden van zorg en ondersteuning voor deze vragen:

- Wie kan mijn kind helpen met problemen met zien?
- Wie kan mijn kind helpen met problemen met horen?
- Wie kan mijn kind helpen met problemen met spreken?
- Zijn er hulpmiddelen die mijn kind kan gebruiken?

Zien

Websites

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Oogvereniging	Patiënten- en belangenvereniging voor mensen met een oogaandoening.	W oogvereniging.nl

Professionele hulp

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Jeugdgezondheidszorg: de jeugdarts (Onderdeel van de GGD)	Informatie en advies voor kinderen van 4-18 jaar. Kijk op website voor spreekuren in verschillende gemeenten.	Jeugdgezondheidszorg Zuid W ggdzl.nl > burgers > jeugd en gezin T 088-8805030 E via contactformulier website Jeugdgezondheidszorg Noord W ggdlimburgnoord.nl T 088-1191111 E info.ggd@vrln.nl
Huisarts en/of Praktijk-ondersteuner Huisarts (POH)	Informatie, advies en ondersteuning; eventueel doorverwijzing.	Maak een afspraak met de huisarts, indien nodig verwijst hij/zij door naar een specialist.
Visio, Zuid-Nederland	Expertisecentrum voor slechtziende en blinde mensen.	W visio.org

Horen

Websites

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Nederlandse Vereniging voor Slechthorenden (NVVS)	Voorlichting, belangenbehartiging, contact bieden voor slechthorenden.	W stichtinghoormij.nl
Federatie voor Ouders van Slechthorende kinderen en kinderen met Spraaktaalmoeilijkheden (FOSS)	Komt op voor de belangen van ouders van slechthorende kinderen. Inzet voor onderwijs voor slechthorende kinderen en informatie voor ouders.	W fodok.nl > foss

Professionele hulp

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Jeugdgezondheidszorg: de jeugdarts (Onderdeel van de GGD)	Informatie en advies voor kinderen van 4-18 jaar. Kijk op website voor spreekuren in verschillende gemeenten.	Jeugdgezondheidszorg Zuid W ggdzl.nl > burgers > jeugd en gezin T 088-8805030 E via contactformulier website Jeugdgezondheidszorg Noord W ggdlimburgnoord.nl T 088-1191111 E info.ggd@vrln.nl
Huisarts en/of Praktijk-ondersteuner Huisarts (POH)	Informatie, advies en ondersteuning; eventueel doorverwijzing.	Maak een afspraak met de huisarts, indien nodig verwijst hij/zij door naar een specialist.
Adelante-zorggroep Audiologie in Blerick, Hoensbroek, Roermond, Venlo, Venray	Interdisciplinair onderzoek, advies, begeleiding en bijzondere zorg voor kinderen met problemen op het gebied van het gehoor.	W adelante-zorggroep.nl > Kind & Jeugd > Gehoor Hoensbroek > T 045-5282900 E gehoor@adelante-zorggroep.nl Blerick, Roermond, Venlo, Venray > T 045-5283350 E gehoorvenlo@adelante-zorggroep.nl

Spraak en taal

Websites

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Federatie Nederlandse Audiologische Centra (Fenac)	Informatie over taal- en spraakproblemen.	W fenac.nl > voor cliënten > taal- en spraakproblemen
BOSK (oudervereniging)	Belangenbehartiging van (ouders van) kinderen met taal-spraakontwikkelingsstoornissen.	W bosk.nl > andere handicaps > spraak-taal

Professionele hulp

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Jeugdgezondheidszorg: de jeugdarts (Onderdeel van de GGD)	Informatie en advies voor kinderen van 4-18 jaar. Kijk op website voor spreekuren in verschillende gemeenten.	Jeugdgezondheidszorg Zuid W ggdzl.nl > burgers > jeugd en gezin T 088-8805030 E via contactformulier website Jeugdgezondheidszorg Noord W ggdlimburgnoord.nl T 088-1191111 E info.ggd@vrln.nl
Huisarts en/of Praktijk-ondersteuner Huisarts (POH)	Informatie, advies en ondersteuning; eventueel doorverwijzing.	Maak een afspraak met de huisarts, indien nodig verwijst hij/zij door naar een specialist.
Logopedist	Onderzoekt, behandelt en begeleidt met problemen die te maken hebben met spreken en communicatie maar ook eten en drinken.	Informeer bij uw huisarts over mogelijkheden en doorverwijzing naar een gespecialiseerde logopedist.
Eerste Lijns Kinderteam, Roermond	Ergotherapie, Logopedie en Kinderfysiotherapie op één locatie. Voor kinderen van 0-14 jaar die wonen in Roermond.	Verwijzing door de huisarts of specialist W elk-kind.nl T 0475-535209 E info@elk-kind.nl
Adelante-zorggroep, Communicatie in Blerick, Geleen, Hoensbroek, Maastricht, Roermond	Interdisciplinair onderzoek, advies, begeleiding en bijzondere zorg voor kinderen met problemen op het gebied van spraak, taal en communicatie.	W adelante-zorggroep.nl > gehoor, taal en spraak Blerick, Hoensbroek, Roermond > T 045-5283355 E taalvenlo@adelante-zorggroep.nl Geleen > T 045-5283388 E taalgeleen@adelante-zorggroep.nl Maastricht, locatie MUMC+ > T 045-5282425 Maastricht, locatie Dorpstraat 43 > T 045-5283300 E taalmaastricht@adelante-zorggroep.nl

11. SEKSUALITEIT EN INTIMITEIT

Intieme relaties en seksualiteit zijn een belangrijk onderdeel van het leven van jongeren en pubers, óók als ze hersenletsel hebben. Dat is een spannende fase in de ontwikkeling van een kind en hij/zij heeft mogelijk door het hersenletsel extra vragen hierover. Hier vindt u aanbieders van informatie en professionele hulp die uw kind kunnen helpen met de volgende vragen:

— Kan mijn kind met hersenletsel een vriend/vriendin/relatie hebben?
— Waar kan mijn kind terecht met vragen over seksualiteit en intimiteit?

Websites, brochures, boeken en/of apps

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Rutgers	Kenniscentrum voor seksualiteit: webshop en voorlichtingen. In de webshop o.a.: Voor jongeren: Minimagazine 'You are Totally Sexy'; Voor ouders: Brochure 'Seksuele opvoeding van kinderen met een beperking 0-18 jaar', en Minimagazine 'Totally Sexy': Seksuele opvoeding van 12+ jongeren met een chronische ziekte of lichamelijke beperking.	W rutgers.nl > aanbod > webshop
BOSK	Boek '121 antwoorden over seks en Cerebrale Parese': door ervaringsdeskundigen en professionals, kan ook relevant zijn voor jongeren met hersenletsel.	W bosk.nl > cerebrale parese > leven met cp > seksualiteit
Stichting Intermobiel	Digitale informatie en lotgenotencontact voor jongeren met een lichamelijk handicap of chronische ziekte. Mogelijkheid tot vragen stellen per mail.	W intermobiel.com

Professionele hulp

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Jeugdgezondheids-zorg: de jeugdarts (Onderdeel van de GGD)	Informatie en advies voor kinderen van 4-18 jaar. Kijk op website voor spreekuren in verschillende gemeenten.	Jeugdgezondheidszorg Zuid W ggdzl.nl > burgers > jeugd en gezin T 088-8805030 E via contactformulier website Jeugdgezondheidszorg Noord W ggdlimburgnoord.nl T 088-1191111 E info.ggd@vrln.nl
Huisarts en/of Praktijkondersteuner Huisarts (POH)	Informatie, advies en ondersteuning; eventueel doorverwijzing.	Maak een afspraak met de huisarts, indien nodig verwijst hij/zij door naar een specialist.
GGD Sense	GGD-centrum voor Seksuele Gezondheid, voor alle vragen over seksualiteit. Chat, mail, telefoon en spreekuren.	W sense.info T 0900-4024020 E via contactformulier website

12. MIJN KIND GAAT WEER TERUG NAAR ZIJN/HAAR OUDE SCHOOL

School is een belangrijk levensgebied van uw kind. Of uw kind na het oplopen van hersenletsel weer terug kan naar zijn/haar oude school, wordt meestal via de oude school van uw kind bekeken. De schoolarts kan u hierbij helpen. In dit hoofdstuk vindt u informatie en ondersteuning als uw kind weer terug gaat naar zijn/haar oude school.

Kinderen en ouders vinden het vaak fijn als het kind na het oplopen van hersenletsel weer terug kan naar zijn/haar oude school. Als uw kind behandeld wordt door een revalidatiearts of een neuroloog kan deze helpen bij het opnieuw opbouwen van de schooldag. Misschien heeft uw kind nu extra ondersteuning bij leren nodig. Deze ondersteuning kan nodig zijn op school, tijdens de lessen, of buiten school. Als ouder wilt u mogelijk wel weten waar u op moet letten als uw kind terug naar school gaat, welke informatie u aan de leerkracht kunt geven en hoe uw kind ondersteund kan worden in het leerproces. U heeft mogelijk volgende vragen:

— Waar moet ik op letten als mijn kind weer naar school gaat?
— Wanneer mag mijn kind weer naar school?
— Wat moet de leerkracht weten?
— Waar kan de leerkracht terecht voor meer informatie?
— Wat zorgt er voor de (leer)problemen van mijn kind?
— Waar vind ik extra ondersteuning voor (leer)problemen op school?
— Bij wie kan ik terecht om extra aanpassingen in de klas aan te vragen?
— Kan school financiële ondersteuning krijgen voor extra begeleiding van mijn kind?

Websites, brochures, boeken en/of apps

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Hersenletsel en jeugd	Folder ‘Hoe verder na traumatisch hersenletsel bij kinderen en jongeren’ met antwoorden op veelvoorkomende vragen.	W zorgstaandaardnah.nl > toolbox > zoeken ‘FAQ’
Regelhulp (Rijksoverheid)	Informatie over jeugd en onderwijs en hulp(middelen) voor uw kind. Informatie over passend onderwijs (extra begeleiding) en financiële ondersteuning.	W regelhulp.nl > ik-heb-hulp-nodig > jeugd-en-onderwijs. Hulp nodig met het zoeken op regelhulp > T 0800-0126 E info@regelhulp.nl
Balans, perspectief voor ieder kind	Informatie over onderwijs voor kinderen met ontwikkelingsproblemen.	W balansdigitaal.nl > menu > onderwijs
Expertisecentrum handicap en studie	Behulpzame informatie voor studerende mensen met een functiebeperking.	W handicap-studie.nl
(Sch)ouders: ervarings-kenniscentrum van, voor en door ouders van zorgkinderen	Vragen en antwoorden en tips over opvang, school en werk.	W schouders.nl
Centrum Indicatiestelling Zorg	Hulp bij aanvragen of organiseren van zorg voor eventuele extra ondersteuning.	W ciz.nl T 088-7891000 E via contactformulier website > contact > Ik heb een vraag
KlasseContact	Maakt het mogelijk dat een kind digitaal in de eigen klas aanwezig kan zijn.	W klassecontact.nl E mooistecontact@kpn.com

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
ALLE LEEFTIJDEN		
Jeugdgezondheidszorg: de jeugdarts (Onderdeel van de GGD) *Basis- en voortgezet onderwijs tot en met het middelbaar beroepsonderwijs*	Informatie en advies voor kinderen van 4-18 jaar. Kijk op de website voor spreekuren in de verschillende gemeenten. De expertise van de jeugdarts kan helpen om de school/leerkrachten samen met de ouders op de juiste manier aan te sturen (voorzieningen binnen school/buiten school, aanpassingen, etc.).	Jeugdgezondheidszorg Zuid W ggdzl.nl > burgers > jeugd en gezin T 088-8805030 E via contactformulier website Jeugdgezondheidszorg Noord W ggdlimburgnoord.nl T 088-1191111 E info.ggd@vrln.nl
Onderwijsconsulenten *Basis- en voortgezet onderwijs tot en met middelbaar beroepsonderwijs*	Onafhankelijk advies en begeleiding bij onderwijskwesties rond een kind met een handicap, ziekte of stoornis.	W onderwijsconsulenten.nl T 070-3122887 E info@onderwijsconsulenten.nl
Radar *Alle leeftijden*	Ondersteuning voor kinderen en jongeren met een ontwikkelingsachterstand of een (verstandelijke) beperking via o.a. ondersteuning in de reguliere leeromgeving en naschoolse begeleiding.	W radar-jeugd.org T 088-3505002 E clientloket@radar.org
Zorgteam *Basisschool en voortgezet onderwijs tot en met middelbaar beroepsonderwijs*	Professionals van school die samen werken om (de eenvoudigere) problemen van kinderen en jongeren op te lossen.	U of uw kind kan zichzelf melden bij het zorgteam (zie de schoolgids).
Zorgadviesteam (ZAT) *Basisschool en voortgezet onderwijs tot en met middelbaar onderwijs*	Professionals van school en hulpverleners die samen werken om de ingewikkeldere problemen van kinderen en jongeren op te lossen.	U of uw kind kan zichzelf melden bij het zorgadviesteam (zie de schoolgids) maar het kan ook via de Intern Begeleider (IB'er) of zorgcoördinator van de school waar uw kind zit.
Remedial teaching	Extra hulp die zich richt op de manier waarop u kind leert, het is geen bijles. Verleent ook hulp aan leerlingen met leer- of gedragsproblemen.	Via de Landelijke Beroepsvereniging Remedial Teachers W lbrt.nl > ouders > zoekt u een RT'er > postcode Eventueel via 'zorgtraject' school: W regelhulp.nl > onderwerp > Passend Onderwijs
BASISONDERWIJS		
Intern Begeleider (IB'er) *Basisonderwijs*	Verantwoordelijk voor de leerlingenzorg en heeft coördinerende en begeleidende taken. Hij/zij helpt leerkrachten en ouders met hulpvragen over kinderen.	Meer informatie in de schoolgids of vraag ernaar bij de school van uw kind.
Adelante-zorggroep ZO dichtbij, Zuid- en Midden-Limburg *Basisonderwijs en overgang naar voortgezet onderwijs*	Onderzoekt wat de leerling nodig heeft, geeft advies en zet indien nodig specialistische ondersteuning en/of begeleiding in, voor zowel leerling als leerkracht. Ondersteuning aan de leerling: o.a. begeleiding op emotioneel, communicatief en/of sociaal vlak, stimuleren van zelfvertrouwen, advies overgang Basis- naar voortgezet onderwijs.	W adelante-zorggroep.nl > kinderen 4-12 jaar > ondersteuning in het regulier onderwijs T 045-5282600 (servicebureau) E zodichtbij@adelante-zorggroep.nl

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
VOORTGEZET ONDERWIJS		
Zorgcoördinator *Voortgezet onderwijs*	Gespecialiseerd in het signaleren van extra ondersteunings-behoeften en zorgt ervoor dat de juiste hulp en ondersteuning voor de leerlingen worden ingezet.	Meer informatie in de schoolgids of vraag ernaar bij de school van uw kind.
Adelante-zorggroep ZO dichtbij, Zuid- en Midden-Limburg *Basisonderwijs en overgang naar voortgezet onderwijs*	Onderzoekt wat de leerling nodig heeft, geeft advies en zet indien nodig specialistische ondersteuning en/of begeleiding in, voor zowel leerling als leerkracht. Ondersteuning aan de leerling: o.a. begeleiding op emotioneel, communicatief en/of sociaal vlak, stimuleren van zelfvertrouwen, advies overgang Basis- naar voortgezet onderwijs.	W adelante-zorggroep.nl > kinderen 4-12 jaar > ondersteuning in het regulier onderwijs T 045-5282600 (servicebureau) E zodichtbij@adelante-zorggroep.nl
MIDDELBAAR BEROEPSONDERWIJS EN HOGER ONDERWIJS		
Studieadviseur *Middelbaar- en hoger beroepsonderwijs, universiteit*	Aanspreekpunt voor studenten: advies en informatie over studiegerelateerde onderwerpen, eventueel doorsturen naar studentenpsychologen- of decaan.	Studenten kunnen zichzelf melden bij de studieadviseur.
Studentendecaan *Universiteit*	Vertrouwenspersoon voor studenten: luisterend oor, advies, informatie, en informatie rond wetgeving voor studeren met een functiebeperking.	Studenten kunnen zichzelf melden bij de decaan.
Studentenpsycholoog *Universiteit*	Laagdrempelige, kortdurende (psychische) hulp en begeleiding aan studenten, zonodig verwijst hij/zij door naar bv. een ggz-instelling voor meer intensievere behandeling.	Studenten kunnen zichzelf melden bij de studentenpsycholoog of verwezen worden door studieadviseurs.

Overig

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Neuropsycholoog	Vaststellen van de oorzaken van problemen met leren gedrag en emoties, en eventuele behandeling.	Doorverwijzing via de huisarts of specialist.
Cognitief trainer	Gericht op het optimaal leren benutten van het geheugen en/of de aandacht. Door (anders) te leren omgaan met cognitieve problemen, beter gebruik leren maken van de mogelijkheden.	Doorverwijzing via de huisarts of specialist.

Informatie voor de leerkracht

Websites, brochures, boeken en/of apps

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Breinsupport	Boek: 'Het NAH boekje voor onderwijs': informatie over de gevolgen van hersenletsel voor de verschillende ontwikkelings-domeinen en per domein adviezen en tips voor leerkrachten.	W breinsupport.nl > Actueel
Vilans	Brochure: 'Kinderen en jongeren met niet-aangeboren-hersenletsel (NAH) op school': alles over de NAH-problematiek bij kinderen en jongeren en over de aanpak van de dubbele uitdaging. Protocol: 'Onderwijsprotocol voor leerlingen met NAH': Biedt handvatten voor onderwijs aan leerlingen met NAH (is incl. signaleringslijst).	W kennispleingehandicaptensector.nl > onderwijs E info@kennispleingehandicaptenzorgsector.nl
GIPS: Stichting Informatie Project Scholen Spelen & Leren	Integratieproject voor kinderen in regulier en kinderen in speciaal onderwijs: gehandicapte kinderen laten schoolkinderen spelenderwijs ervaren hoe het is om een beperking te hebben en geven antwoord op hun vragen.	W gips-sl.nl T 045-5312058 E via contactformulier website

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
HersenletselNet Overijssel	Boek: ‘Ons hoofd moet heel hard werken’: Tips over hoe beter om te gaan met gedrag bij kinderen met hersenletsel.	W kennispleingehandicaptensector.nl > onderwijs E info@kennispleingehandicaptenzorgsector.nl
Onderzoekslijn NA(H)-zorg op Maat	Lesbrief: ‘Lesbrief met basisinformatie over Niet-aangeboren hersenletsel (NAH)’: Ontstaan, gevolgen, rouw- en verliesverwerking, signaleren, bejegenen, nazorg, meer informatie en scholing.	W kennispleingehandicaptensector.nl > onderwijs E info@kennispleingehandicaptenzorgsector.nl
Ziezon, Onderwijs-ondersteuning Zieke Leerlingen	Verschillende publicaties, o.a. • ‘Een leerling met niet-aangeboren-hersenletsel: informatie en advies voor leraren’ • ‘Zorgen over, zorgen voor… de leerling met een zieke broer of zus (deel 1, 2 en 3)’.	W ziezon.nl > publicaties
Uitgeverij Pica	Boek ‘Ik hou nog steeds van appeltaart’: checklist voor leerkrachten die een kind met hersenletsel in hun klas krijgen.	W uitgeverijpica.nl

Professionele hulp

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Adelante-zorggroep ZO dichtbij, Zuid- en Midden-Limburg	Verbindt onderwijs en zorg, dichtbij huis, samen met andere professionals wordt de expertise overgedragen aan school voor blijvende ontwikkeling. Ondersteuning aan de school: o.a. voorlichting geven over niet-aangeboren-hersenletsel en welke aanpassingen en gevolgen dit heeft voor het schoolprogramma (4-12 jaar) en deskundigheidsbevordering leerkrachten in de vorm van coaching, training of workshop.	W adelante-zorggroep.nl > kinderen 4-12 jaar > ondersteuning in het regulier onderwijs T 045-5282600 (servicebureau) E zodichtbij@adelante-zorggroep.nl

13. MIJN KIND KAN NIET MEER TERUG NAAR ZIJN/HAAR OUDE SCHOOL

School is een belangrijk levensgebied van uw kind. Of uw kind na het oplopen van hersenletsel weer terug kan naar zijn/haar oude school, wordt meestal via de oude school van uw kind bekeken. De schoolarts kan u hierbij helpen. In ernstige gevallen wordt dit geregeld via het ziekenhuis of het revalidatiecentrum. In dit hoofdstuk vindt u informatie en ondersteuning als uw kind niet meer terug kan naar zijn/haar oude school. Als uw kind niet meer terug kan naar zijn/haar oude school, helpt meestal de oude school van uw kind bij de overgang naar een andere school, of u krijgt ondersteuning vanuit het ziekenhuis of het revalidatiecentrum. Verschillende betrokkenen kunnen ervoor zorgen dat de overgang voor uw kind zo soepel mogelijk verloopt. De aanbieders in de volgende tabellen kunnen u helpen met de volgende vragen:

— Waar kan mijn kind terecht als hij/zij niet meer terug kan naar de oude school?
— Wie helpt ons bij de overgang naar een andere school?
— Waar vind ik informatie over vergoedingen en extra ondersteuning?

Websites, brochures, boeken en/of apps

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Regelhulp (Rijksoverheid)	Informatie over jeugd en onderwijs, opvang en hulp(middelen) voor uw kind.	W regelhulp.nl > ik heb hulp nodig > jeugd en onderwijs. Hulp nodig met het zoeken op regelhulp: T 0800-0126 E info@regelhulp.nl
Regelhulp (Rijksoverheid)	Informatie over vergoedingen extra ondersteuning kinderopvang.	W regelhulp.nl > ik heb hulp nodig > vergoeding extra ondersteuning kinderopvang. Hulp nodig met het zoeken op regelhulp: T 0800-0126 E info@regelhulp.nl
Regelhulp (Rijksoverheid)	Informatie over dagbesteding. Dit is begeleiding in een groep voor iedereen met een beperking, waarbij kinderen en jongeren verschillende activiteiten doen.	W regelhulp.nl > ik heb hulp nodig > dagbesteding voor kinderen. Hulp nodig met het zoeken op regelhulp: T 0800-0126 E info@regelhulp.nl
Expertisecentrum handicap en studie (Hogescholen en universiteiten)	Behulpzame informatie voor studerende mensen met een functiebeperking.	W handicap-studie.nl T 073-6800783 E algemeen@handicap-studie.nl
Landelijke sociale kaart Nederland	Zoek een dagbestedingsinstelling in uw buurt.	W socialekaartnederland.nl
Het Juiste Loket	Om mensen te ondersteunen die zich van 'het kastje naar de muur' gestuurd voelen en niet weten waar zij voor zorg of ondersteuning naar toe moeten.	W juisteloket.nl
Ieder(in)	Website met hulp- en adviespunten voor ondersteuning van mensen met een beperking.	W iederin.nl T 030-7200000 E post@iederin.nl

Professionele hulp

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Jeugdgezondheidszorg: de jeugdarts (Onderdeel van de GGD) *Basis- en voortgezet onderwijs tot en met het middelbaar beroepsonderwijs*	Informatie en advies voor kinderen van 4-18 jaar. Kijk op de website voor spreekuren in de verschillende gemeenten. De expertise van de jeugdarts kan helpen om de school/leerkrachten samen met de ouders op de juiste manier aan te sturen (voorzieningen binnen school/buiten school, aanpassingen, etc.).	Jeugdgezondheidszorg Zuid W ggdzl.nl > burgers > jeugd en gezin T 088-8805030 E via contactformulier website Jeugdgezondheidszorg Noord W ggdlimburgnoord.nl T 088-1191111 E info.ggd@vrln.nl
Onderwijsconsulenten *Basis- en voortgezet onderwijs tot en met middelbaar beroepsonderwijs*	Onafhankelijk advies en begeleiding bij onderwijskwesties rond een kind met een handicap, ziekte of stoornis.	W onderwijsconsulenten.nl T 070-3122887 E info@onderwijsconsulenten.nl

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
CLUSTER 3 > onderwijs voor zeer moeilijk lerende kinderen, kinderen met een lichamelijke handicap, kinderen met een meervoudige handicap en kinderen met een lichamelijke ziekte.		
Adelante-zorggroep, Therapeutische kindergroepen, Valkenburg en Venlo *(0-4 jaar)*	Uitdagende leeromgeving voor kinderen van 0-4 jaar met lichamelijke beperking.	W adelante-zorggroep.nl > vroegrevalidatie (0-4 jaar) E wegwijzer.kinderen@adelante-zorggroep.nl Valkenburg > T 045-5283088 Venlo > T 045-5283440
Mytylschool, Adelante-zorggroep, Valkenburg *Basisonderwijs*	Onderwijs voor lichamelijk gehandicapte kinderen van 4-12 jaar.	W adelante-zorggroep.nl > onderwijs bij Adelante T 045-5282600 E sbk@adelante-zorggroep.nl
De Griffel, Heerlen *Basisonderwijs*	School die voor kortere of langere tijd begeleiding biedt.	W sbo-degriffel.nl T 045-5724910 E Info.griffel@innovo.nl
De Blinker, Geleen *Basisonderwijs*	School voor leerlingen met specifieke onderwijsvragen.	W sbodeblinker-geleen.nl T 046-4105736 E info@svbodeblinker-geleen.nl
De Boemerang, Brunssum *Basisonderwijs*	School voor kinderen met leermoeilijkheden, mogelijk in combinatie met gedrags- en werkhoudings-moeilijkheden.	W sbodeboemerang.nl T 045-5257655 E Info.rksbodeboemerang@movare.nl
De Talententuin, Maastricht *Basisonderwijs*	School voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.	W talententuinmaastricht.nl T 043-3637803 E info@talententuinmaastricht.nl
Arcadia, Kerkrade *Basisonderwijs tot 14 jaar*	School voor kinderen in de leeftijd van 4-14 jaar met problemen met leren en/of op sociaal emotioneel gebied.	W sbo-arcadia.nl T 045-5412827 E info.rksboarcadia@movare.nl
Mytyl- en Tyltylschool, Ulingshof, Venlo *Basis- en voortgezet onderwijs*	Onderwijs aan leerlingen van 4-20 jaar met lichamelijke en/of meervoudige beperkingen en langdurig zieke leerlingen.	W ogbuitengewoon.nl T 077-3553855 E info@ulingshof.nl
Tyltylschool Maasgouw, Maastricht *Basis- en voortgezet onderwijs*	Onderwijs aan kinderen van 4-20 jaar met een met een meervoudige handicap.	W maasgouw.nl T 043-6018181 E info@maasgouw.nl
Parkschool, Sittard *Basis- en voortgezet onderwijs*	School voor kinderen die zeer moeilijk leren.	W deparkschool.nl T 046-4512861 E info@deparkschool.nl
Herman Broerenschool, Roermond *Basis- en voortgezet onderwijs*	School voor kinderen die in hun ontwikkeling zijn achter-gebleven, oftewel zeer moeilijk lerend zijn. Ook voor leerlingen met gedragsstoornis, zintuigelijke of lichamelijke beperking.	W hermanbroeren.nl T 0475-321980 E info@hermanbroeren.nl
Jan Baptist, Maastricht *Basis- en voortgezet onderwijs*	School voor zeer moeilijk lerende kinderen (zmlk).	Wzmlkjanbaptist.nl T 043-3281333 (SBO) T 043-3467730 (VSO)
Mikado, Gennep *Basis- en voortgezet onderwijs*	School voor kinderen die zeer moeilijk leren en/of kinderen met een ernstig psychiatrische stoornis.	W mikadoschool.nl T 0485-511113 E info@mikadoschool.nl
Impuls, Tegelen *Voortgezet onderwijs*	School voor zeer moeilijk lerende jongeren, mogelijk met een meervoudige beperking.	W ogbuitengewoon.nl T 077-3542207 E info@ogbuitengewoon.nl
Reacollege, Heerlen *Middelbaar beroepsonderwijs*	Voorbereiding tot mbo-onderwijs op maat.	W reacollegenederland.nl

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
CLUSTER 4> onderwijs voor kinderen met gedragsproblemen en kinderen met een psychiatrische ziekte.		
Lataste school, Horn *Basisonderwijs tot 14 jaar*	Speciaal onderwijs aan leerlingen van 4-14 jaar die extra ondersteuning nodig hebben, veelal op sociaal-emotioneel gebied.	W latasteschool.nl T 0475-581707 E latasteschool@aloysiusstichting.nl
De Wijnberg, Venlo, Venray, Roermond, Weert *Basis- en voortgezet onderwijs*	Speciaal onderwijs voor kinderen met een ernstig disharmonisch ontwikkelingsprofiel.	W dewijnberg.nl T 077-3217650 E info@dewijnberg.nl
Don Boscoschool, Maastricht *Basis- en voortgezet onderwijs*	Speciaal onderwijs voor leerlingen met gedragsproblemen.	W donboscoschool.eu T 043-3281333 (SO) T 043-3467760 (VSO)

Instellingen voor dagbesteding en -opvang

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Xonar Medisch kleuterdagverblijf (0-7 jaar)	Gespecialiseerde dagopvang voor intensieve zorg voor kinderen met complexe ontwikkelings- en gedragsproblemen.	Doorverwijzing via huisarts of specialist. W xonar.nl T 043-6045555 E info@xonar.nl
Pedagogisch Sociaal Werk (PSW) junior	Beeldvorming en behandeling, ondersteuning op school of kinderopvang (OSK), ontwikkelingsgroepen, kinderdagcentrum (KDC)	Doorverwijzing via huisarts of specialist. W psw.nl T 0475-591891 E info@psw.nl
Kinderdagcentrum of dagcentrum (Kinderen van 2-18 jaar)	Ontwikkelingsgerichte dagbesteding aan kinderen met een (ernstige) verstandelijke of meervoudige beperking. Soms ook al voor jongere kinderen.	Doorverwijzing door de huisarts of specialist. 't Steintje, Stein W daelzicht.nl T 046-4333018 E daelzicht@daelzicht.nl
Orthopedagogisch centrum	Gastenhof: naschoolse dagbehandeling, gezins-behandeling, Families first (crisishulp), therapie, arbeids-training, behandeling met verblijf (maximaal 3 jaar).	Doorverwijzing door de huisarts of specialist. W gastenhof.nl T 0475-579953 E clientenbureaunml@koraalgroep.nl
N-joy 4 kidz	Buitenschoolse opvang en activiteiten voor kinderen met een beperking gericht op zelfredzaamheid, ook bij sport en spel.	W n-joy4kidz.nl T 06-41000361 E contact@n-joy4kidz.nl
De Lieuwegaard (Radar) Buitenschoolse opvang (bso+)	Voor kinderen die overdag naar het speciaal onderwijs of een dagcentrum gaan. Deskundige medewerkers zorgen na school, op zaterdag en/of in vakantieperiodes voor leuke, aangepaste activiteiten.	W radar-jeugd.org T 088-3505002 E clientloket@radar.org
Coöperatie Limburgse Zorgboeren	Hulp bij vinden van passende zorg, o.a. dagbesteding, individuele begeleiding, logeren, wonen jeugd, leervoorziening.	W limburgsezorgboeren.nl T 06-51490279 (coördinator) T 0475-355797 (cliëntenadministratie) E info@limburgsezorgboeren.nl

Overig

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Leerlingenvervoer	Vervoer van en naar school voor kinderen die niet alleen met het openbaar vervoer naar school kunnen. Uw gemeente beslist of uw kind recht heeft op leerlingenvervoer.	Aanvragen bij de gemeente waar u staat ingeschreven.
Vervoer van en naar de dagbesteding	Regelt en vergoedt vaak het vervoer van en naar de dagbesteding.	Vraag ernaar bij uw zorgverzekering.

14. WERK EN (BIJ)BAAN

Als uw kind hersenletsel heeft, heeft u mogelijk vragen over zijn/haar toekomstige beroep en werk. De overgang van school/opleiding naar werk is altijd een belangrijk moment in het leven van een kind. Door hersenletsel kan deze overgang extra bemoeilijkt worden, bijvoorbeeld doordat de eerdere toekomstplannen van uw kind moeten worden aangepast of doordat u niet weet wat uw kind aan kan. De aanbieders in de volgende tabellen kunnen u mogelijk antwoord geven op de volgende vragen:

- Waar vinden we ondersteuning bij de transitie van school naar werk?
- Mijn kind moet een keuze maken wat hij/zij na de huidige school/opleiding gaat doen: wie kan ons hierbij helpen?
- Mijn kind heeft al een diploma maar kan nu niet meer op dat niveau werken. Hoe komen we erachter wat hij/zij wel kan?
- Hoe leert mijn kind omgaan met geld?

Websites, brochures, boeken en/of apps

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Website 'Smart met Geld'	Financiële bewustwording en weerbaarheid van jongeren versterken.	W smartmetgeld.nl
Stichting Verder met hersenletsel.nl	Een lijst met apps voor mensen met hersenletsel, gerangschikt per thema, o.a. financiën.	W verdermethersenletsel.nl T 026-3512512 E via contactformulier website
Coöperatie Limburgse Zorgboeren	Website die helpt bij het vinden van dagbesteding, en arbeidstoeleiding.	W limburgsezorgboeren.nl T 06-51490279 (coördinator) T 0475-355797 (cliëntenadministratie) E infor@limburgsezorgboeren.nl

Professionele hulp

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Jeugdgezondheidszorg: de jeugdarts (Onderdeel van de GGD)	Informatie en advies voor kinderen van 4-18 jaar. Kijk op de website voor spreekuren in de verschillende gemeenten.	Jeugdgezondheidszorg Zuid W ggdzl.nl > burgers > jeugd en gezin T 088-8805030 E via contactformulier website Jeugdgezondheidszorg Noord W ggdlimburgnoord.nl T 088-1191111 E info.ggd@vrln.nl
Huisarts en/of Praktijk-ondersteuner Huisarts (POH)	Informatie, advies en ondersteuning; eventueel doorverwijzing.	Maak een afspraak met de huisarts, indien nodig verwijst hij/zij door naar een specialist.
Revalidatiearts	Onderzoek en advies.	Doorverwijzing via huisarts of specialist.
MEE Participatieprojecten	Participatieprojecten bieden extra ondersteuning aan jongeren/jongvolwassenen met een afstand tot de arbeidsmarkt, o.a.: Toekomstcoach, integrale arbeidscoach, reïntegratiecoach, individueel arbeids-onderzoek naar mogelijkheden en jobcoaching (begeleiden bij de start, het inwerken, het opstellen van een trainingsprogramma en beschikbaarheid in geval van problemen of knelpunten).	W meezuidlimburg.nl > participatieprojecten T 088-0102272 E n.neroni@meezuidlimburg.nl (coördinator participatieprojecten arbeid)
Stichting Cliëntenraad Participatiewet Maastricht-Heuvelland	Hulp bij problemen met je uitkering, bv. het invullen van formulieren, het aanvragen van belastingtoeslagen en bijzondere bijstand. Maar ook juridisch advies of een verwijzing naar de juiste instanties. Voor mensen met een uitkering maar ok voor mensen met een minimuminkomen en mensen met schulden.	W cpmh.nl E info@cpmh.nl Maastricht > Bogaardenstraat 35B T 043-8500741 Gulpen > Willem Vliegenstraat 12 T 06-26121841

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Adelante-zorggroep Arbeid	Arbeidsintegratie: assessment (psycho- en/of arbeids-diagnostisch onderzoek), functioneel arbeidsadvies (arbeidsdeskundig onderzoek en ergonomisch advies of werkplekaanpassing), vroege interventie, het revalidatieproces waarin het functioneren en participatie op de arbeidsmarkt centraal staat).	Doorverwijzing door de huisarts of specialist W delante-zorggroep.nl > arbeid T 045-5283000 (Patiëntenservicebureau) E arbeid@adelante-zorggroep.nl

15. VRIJE TIJD EN VAKANTIE

Het is mogelijk dat uw kind na het oplopen van hersenletsel weer terug gaat naar zijn/haar vrijetijdsbesteding zoals voor het letsel, bijvoorbeeld sportclubs of muzieklessen. U kunt het beste met de (huis)arts van uw kind overleggen waar u op moet letten. Soms is het echter zo dat er door het hersenletsel zoveel veranderd is dat uw kind niet meer terug kan naar dezelfde activiteiten of clubs als voor het letsel. Als uw kind door het hersenletsel aanvullende behoeften heeft, zijn er ook speciale mogelijkheden voor u en uw gezin om samen op vakantie te gaan of om samen een dagje weg te gaan. In de tabellen vindt u verschillende aanbieders die u kunnen helpen met de volgende vragen:

- Wat mag mijn kind met hersenletsel allemaal doen in zijn/haar vrije tijd?
- Waar kan mijn kind (aangepast) sporten?
- Welke (aangepaste) activiteiten zijn er voor mijn kind, anders dan sporten?
- Wie helpt ons bij het regelen van de (aangepaste) activiteiten, dagjes uit en/of vakantie?
- Welke vakantieplekken zijn er voor ons hele gezin of voor mijn kind?

Websites, brochures, boeken en/of apps

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Regelhulp (Rijksoverheid)	Informatie over hulp bij uitstapjes, vakantie met zorg.	W regelhulp.nl > ik heb hulp nodig > goed voelen. Hulp nodig met het zoeken op regelhulp: T 0800-0126 E info@regelhulp.nl
Regelhulp (Rijksoverheid)	Informatie en tips over hulp bij uitstapjes.	W regelhulp.nl > ik heb hulp nodig > hulp bij uitstapjes. Hulp nodig met het zoeken op regelhulp: T 0800-0126 E info@regelhulp.nl
Hersenletsel en jeugd	Folder 'Hoe verder na traumatisch hersenletsel bij kinderen en jongeren': antwoorden op veelvoorkomende vragen kort na letsel.	W zorgstaandaardnah.nl > toolbox > zoeken 'FAQ'
Breindok	Boek 'Speels brein': Een vrolijk speelboek voor ouders van kinderen van 0 tot 4 jaar met kwetsbare hersenen.	W speelsbrein.nl

Sporten

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Adelante-zorggroep Sportloket	Sportloket voor kinderen: sport- en beweegadvies. O.a.: judo (vanaf 9 jaar), voetbal (11-20 jaar), muay thai (vanaf 9 jaar) sportinstuif (4-25 jaar) en/of zwemlessen op maat (vanaf 5,5 jaar), zwemuurtje met ouder of verzorger (plezier, conditie en opstapje naar zwemlessen).	W adelante-zorggroep.nl T 045-5283088 E loketsvt@adelante-zorggroep.nl
Ready to Sport	Ready to sportdagen: sporten uitproberen.	W readytosport.nl
Ik kan sporten	Allerlei, zie de website.	W ikkansporten.nl

Andere activiteiten

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Adelante -zorggroep, dagopvang en vrijetijdsbesteding Valkenburg	Naschoolse, tussenschoolse- en/of vakantieopvang (4-25 jaar).	W adelante-zorggroep.nl T 045-5283088 E dagopvang@adelante-zorggroep.nl
Adelante-zorggroep, vrijetijdsbesteding Valkenburg	Koks in de keuken (4-25 jaar), Musical Unlimited (6-25 jaar), schaken (alle leeftijden).	W adelante-zorggroep.nl T 045-5283088 E dagopvang@adelante-zorggroep.nl
Samen met Stichting Wigwam Valkenburg	Wegwijsweekenden: weekend weg van huis en kennis maken met verschillende vrijetijdsbestedingen, (zie ook 'sporten'), steeds ander thema (6-20 jaar).	Marlies Gardeniers T 045-5282681 T 06-51193693 T 06-46375735 E m.gardeniers@adelante-zorggroep.nl
Mutsaersstiching Venlo, Venray	Begeleiding groep (BGG)/dagbesteding: behoefte aan houvast en extra structuur voor kinderen met een psychiatrische problematiek, gedragsprobleem of ontwikkelingsstoornis die het moeilijk vinden om samen te spelen, lid te zijn van een vereniging of af te spreken met vriendjes en vriendinnetjes. Ook naar school gaan kost vaak veel moeite en het is soms niet mogelijk een volledige schoolweek te volgen. Groot aanbod, zowel sportief (bv. hardlopen, judo, schaken) als creatief (koken, schilderen). Per kind wordt bekeken of het aanbod aansluit.	W mutsaersstichting.nl T 077-3217677 E info@mutsaersstichitng.nl E logeerhuis@mutsaersstichting.nl
N-joy 4 kidz	Buitenschoolse opvang en activiteiten voor kinderen met een beperking gericht op zelfredzaamheid, ook bij sport en spel.	W n-joy4kidz.nl T 06-41000361 E contact@n-joy4kidz.nl
De Lieuwegaard (Radar) Buitenschoolse opvang (BSO+)	Voor kinderen die overdag naar het speciaal onderwijs of een dagcentrum gaan. Deskundige medewerkers zorgen na school, op zaterdag en/of in vakantieperiodes voor leuke, aangepaste activiteiten.	W radar-jeugd.org T 088-3505002 E clientloket@radar.org

Overig

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Gemeente	Samen met u kijkt de gemeente naar wat u nodig heeft en hoe u dit kunt regelen.	Informeer bij de gemeente waar u staat ingeschreven (Wmo-loket).

Vakantie en dag-uitjes

Informatieve website

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Regelhulp (Rijksoverheid)	Informatie en tips over hulp bij uitstapjes.	W regelhulp.nl > ik heb hulp nodig > hulp bij uitstapjes. Hulp nodig met het zoeken op regelhulp: T 0800-0126 E info@regelhulp.nl

Vakantieplekken

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Stichting Wigwam	Gezinsvakanties (verschillende plekken in Nederland en Frankrijk), jongerenvakanties (jongerenweken en survivalweken om grenzen te verleggen), boek een wigwam (voor een kinderfeestje, familiereünie of een weekje weg in Limburg), voor mensen met en zonder beperking.	W stichtingwigwam.nl Landelijk bureau T 06-46375735 E info@stichtingwigwam.nl
Samen met Stichting Wigwam	Wegwijsweekenden: weekend weg van huis en kennis maken met verschillende sporten, (zie ook 'geen sport') steeds ander thema (6-20jaar: skiën, persluchtduiken (rolstoel) basketbal, padel tennis, (rolstoel)tennis, Space Jump (trampolinespringen), dansen en Clip 'n Climb (klimmen).	Marlies Gardeniers T 045-5282681 T 06-51193693 E m.gardeniers@adelante-zorggroep.nl Landelijk bureau Stichting Wigwam T 06-46375735
Radar	Ondersteuning voor kinderen met een ontwikkelings-achterstand of een (verstandelijke) beperking via o.a. gespecialiseerde vakantieopvang (5-18 jaar).	W radar-jeugd.nl T 088-3505002 E clientloket@radar.org
Ronald McDonald Kindervallei	Biedt gezinnen met een zorgintensief kind (0-25 jaar) aangepaste vakantieappartementen.	W kinderfonds.nl > kindervallei T 043-6049250 E secretariaat@kindervallei.nl
De blauwe gids	Overzicht van reisorganisaties en accommodaties voor begeleide reizen voor tieners met een beperking.	W deblauwegids.nl
Rondmeer, Heythuizen	Logeerweekenden voor jongeren van 12-18 jaar en (jong) volwassenen met een autisme spectrumstoornis, ADHD en een licht verstandelijke en/of psychische beperking.	W rondmeer.nl T 0475-495604 E info@rondmeer.nl
Kruisstraat 5	Kleinschalige inwonende zorg: tijdelijk, langdurig, vakantie- en weekendopvang in een zorgboerderij. Begeleiding en zorg voor een stabiele veilige basis.	W kruisstraat5.nl T 06-10648055 E info@kruisstraat5.nl

16. ANDERE KINDEREN ONTMOETEN DIE HETZELFDE HEBBEN MEEGEMAAKT

Als een kind hersenletsel heeft opgelopen, is er mogelijk veel veranderd in zijn/haar leven. Terwijl u hier als ouder en als gezin ook door geraakt wordt, is het mogelijk dat uw kind behoefte heeft om in contact te komen met andere kinderen die hersenletsel hebben. Zij kunnen dan bijvoorbeeld hun vragen en zorgen bespreken: doordat ze in een soortgelijke situatie zitten, kunnen ze elkaar helpen, ondersteunen en van elkaar leren. Uw kind maakt zo mogelijk ook nieuwe vrienden. Ook als ouder zelf, of als broer/zus van een kind met hersenletsel, heeft u mogelijk de behoefte om in contact te komen met anderen die in dezelfde of een soortgelijke situatie zitten. Hierover vindt u informatie in Hoofdstuk 17 en 18.

— Waar lopen andere kinderen of jongeren met hersenletsel tegenaan?
— Hoe gaan andere kinderen of jongeren om met de veranderingen in hun leven na het hersenletsel?
— Waar kan mijn kind in contact komen met anderen die hetzelfde hebben meegemaakt?

Websites, brochures, boeken en/of apps

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Brainstormt	Website met praktische informatie, blogs, ervaringsverhalen en een forum (een plek waar ideeën en inzichten over een bepaald onderwerp uitgewisseld kunnen worden).	W brainstormt.nl E info@brainstormt.nl
Stichting Intermobiel	Digitale informatie en lotgenotencontact voor jongeren met een lichamelijk handicap of chronische ziekte. Mogelijkheid tot vragen stellen per mail.	W intermobiel.com
Ellen krabbelt (op)	Persoonlijk blog op facebook met ervaringsverhalen van een jongere met hersenletsel.	Facebook > Ellen krabbelt-op
Ik ben Ilana	Website met ervaringsverhalen van een jongere met hersenletsel.	W ikbenilana.nl
Stichting Verder met hersenletsel	Verschillende apps, o.a: Project Network: steun bij het onderhouden en vergroten van je netwerk.	W verdermethersenletsel.nl T 026-3512512 E via contactformulier website

Patiëntenverenigingen en patiëntenbelangenorganisaties

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Hersenletsel.nl	Informatie, belangenbehartiging, lotgenotencontact, informatie-bijeenkomsten, hulpmiddelen, kwaliteit van zorg en behandeling.	W hersenletsel.nl > Limburg T 026-3512512 E via contactformulier website
Stichting Hersenletsel-uitleg	Belangenorganisatie en kenniscentrum voor informatie over hersenletsel; ervaringsverhalen en blogs van (ouders van) kinderen met hersenletsel.	W hersenletsel-uitleg.nl
Vereniging ouders, kinderen en kanker (VOKK)	Belangenvereniging van gezinnen met een kind met kanker (bv. hersentumor).	W vokk.nl
Epilepsie Vereniging Nederland	Vereniging voor Epilepsie	W epilepsievereniging.nl
Meningitis Stichting	Meningitis Stichting	W meningitis-stichting.nl

17. GEZINSBEGELEIDING EN ONDERSTEUNING BIJ EXTRA ZORGTAKEN

Als uw kind hersenletsel oploopt, kan dat ook u, uw gezin en het gezinsleven beïnvloeden. De zorg voor uw kind met hersenletsel is waardevol, maar kan ook zwaar en intensief zijn. Vanuit zorgprofessionals en andere betrokkenen is er vaak veel aandacht voor uw kind met hersenletsel, terwijl u als ouder en als gezin daar ook behoefte aan heeft. Vergeet uzelf en uw gezin niet en vraag op tijd om hulp! In Hoofdstuk 18 vindt u meer informatie specifiek voor het ondersteunen van de broers/zussen/broertjes/zusjes van uw kind met hersenletsel. Voor u als ouder betekent zorgen voor een kind met hersenletsel dat u naast de ‘reguliere’ zorg van een ouder mogelijk aanvullende zorgtaken op u neemt. Het op u nemen van deze extra zorgtaken wordt vaak gezien als mantelzorg. Omdat het echter om de zorg voor het eigen kind gaat, voelen ouders zich vaak geen mantelzorger. Toch kan de informatie en hulp van aanbieders rondom mantelzorger voor een goede ondersteuning zorgen voor u als ouder. In de volgende tabellen vindt u informatie met betrekking tot de volgende vragen:

Gezinsbegeleiding

— Wie kan ons helpen om de thuissituatie aan te passen?
— Moeten we ons als gezin aanpassen omdat mijn kind hersenletsel heeft?
— Waar kunnen wij als ouders met vragen terecht?
— Waar kan ik andere ouders ontmoeten met een kind met hersenletsel?

Ondersteuning bij extra zorgtaken

— Waar vind ik extra ondersteuning die mij kan helpen bij de extra zorg voor mijn kind?
— Hoe zorg ik voor een goede balans tussen de zorg voor mijn kind met hersenletsel en mijn andere kinderen?
— Hoe zorg ik voor het behoud van de relatie met mijn partner? Hoe kunnen wij elkaar ondersteunen?

Websites, brochures, boeken en/of apps

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Website Ouders van NAH kinderen	Informatie, tips en tools, speciaal voor ouders en gemaakt door ouders.	W oudersnahkinderen.nl
(Sch)ouders: ervarings-kenniscentrum van, voor en door ouders van zorgkinderen	Vragen en antwoorden en tips rond alles wat betreft het gezin, bv. praten over, elkaar steunen, huishoudelijke taken, andere kinderen.	W schouders.nl
Hersenletsel-uitleg	Besloten facebookgroep 'Ouders van kinderen met hersenletsel/NAH', alleen voor ouders van een kind/kinderen met hersenletsel.	Facebookpagina > Ouders van kinderen met hersenletsel/NAH
Uitgeverij Pica	Boek 'Ik hou nog steeds van appeltaart': informatie over wat er met een gezin en met ouders (als partners) gebeurt als een kind hersenletsel oploopt.	W uitgeverijpica.nl

Lotgenotencontact

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Lotje en co	Online ontmoetingsplek voor gezinnen met een zorgintensief kind.	W lotjeenco.nl
Steunpunt Mantelzorg Zuid	Informatie, advies en begeleiding voor mantelzorgers. Organiseert activiteiten om lotgenoten te ontmoeten.	W mantelzorgzuid.nl
Hersenletsel.nl	Informatie, belangenbehartiging, lotgenotencontact, informatiebijeenkomsten, hulpmiddelen, kwaliteit van zorg en behandeling.	W hersenletsel.nl > Limburg T 026-3512512 E via contactformulier website
Patiëntenvereniging Samen Verder, Beter Brein voor mensen die getroffen zijn door een beroerte	Breincafé's: trefpunt voor mensen met een hersenletsel, hun naasten.	W samenverderlimburg.nl T 0475-316321 E secretaris@samenverderlimburg.nl

Patiëntenverenigingen en patiëntenbelangenorganisaties

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Hersenletsel.nl	Informatie, belangenbehartiging, lotgenotencontact, informatie-bijeenkomsten, hulpmiddelen, kwaliteit van zorg en behandeling.	W hersenletsel.nl > Limburg T 026-3512512 E via contactformulier website
Stichting Hersenletsel-uitleg	Belangenorganisatie en kenniscentrum voor informatie over hersenletsel; ervaringsverhalen en blogs van (ouders van) kinderen met hersenletsel.	W hersenletsel-uitleg.nl
Vereniging ouders, kinderen en kanker (VOKK)	Belangenvereniging van gezinnen met een kind met kanker (bv. hersentumor).	W vokk.nl
Epilepsie Vereniging Nederland	Vereniging voor Epilepsie	W epilepsievereniging.nl
Meningitis Stichting	Meningitis Stichting	W meningitis-stichting.nl

Ondersteuning voor de ouder/mantelzorger

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Stichting Mantelzorg	Komt op voor iedereen die zorgt voor een ander. Informatie, luisterend oor, ervaringsverhalen, juridisch advies, hulp bij bezwaar- en verzoekschriften, klachtbrieven en andere officiële teksten, online vragen stellen per thema en ledenvoordeel.	W mantelzorg.nl
Platform Mantelzorg Limburg	Informatie, advies, tips, ondersteuning, persoonlijke hulp, begeleiding, bijeenkomsten, contactgroep, workshops, zorgmakelaar.	W platformmantelzorglimburg.nl > ondersteuning mantelzorgers > steunpunten
Zuyderland	Praktische tips voor mantelzorgers, activiteiten en cursussen.	W zuyderland.nl > zorg > algemeen > mantelzorg T 088-4588814
Mantelzorgmakelaar	Regeltaken van mantelzorgers overnemen, zodat zij minder worden belast.	Wmantelzorgmakelaar.nl
Academie informele zorg	Workshops, training, e-learning.	W academieinformelezorg.nl

Respijtzorg (iemand neemt de zorg tijdelijk van u over)

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Adelante-zorggroep Logeerhuis	Logeren, o.a. ter ontlasting van het gezin.	W adelante-zorggroep.nl > kind en jeugd > jongeren (12-25 jaar) > logeren T 045-5283088 E wegwijzer.kinderen@adelante-zorggroep.nl
Handen in huis	Respijtzorg, 24-uursvervanging.	W handinhuis.nl
Steunpunt Mantelzorg Zuid	Tijdelijke respijtzorg: incidenteel of structureel.	W mantelzorgzuid.nl
Platform Mantelzorg Limburg	Respijtzorg	W platformmantelzorglimburg.nl > ondersteuning mantelzorgers > steunpunten
Mutsaersstichting	Logeerhuis voor kinderen met een psychiatrische problematiek, gedragsprobleem of ontwikkelingsstoornis. Bedoeld om het gezin even te ontlasten en tot rust te laten komen. Logeren kan in de weekenden en in de schoolvakanties.	W mutsaersstichting.nl T 077-3217677 E info@mutsaersstichitng.nl E logeerhuis@mutsaersstichting.nl
Stichting Gehandicaptenzorg Limburg (SGL)	Logeerplekken voor de mantelzorger.	W sgl-zorg.nl T 045-8000910 (zorgbeheer)
Radar	Ondersteuning voor kinderen met een ontwikkelingsachterstand of een (verstandelijke) beperking via o.a. groepsactiviteiten als vakantieopvang en rondom feestdagen. Ook ter ontlasting van ouders.	W radar-jeugd.nl T 088-3505002 E clientloket@radar.org

Professionele hulp

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Huisarts en/of Praktijkondersteuner Huisarts (POH)	Informatie, advies en ondersteuning; eventueel doorverwijzing.	Maak een afspraak met de huisarts, indien nodig verwijst hij/zij door naar een specialist.
Boei-Limburg Systeempsycholoog (familie-/gezins-psycholoog)	Helpt bij problemen in het gezin/familie, bv. als er spanningen zijn tussen broers en zussen of als er bepaalde veranderingen in de gezinssituatie zorg en aandacht nodig hebben.	W boei-limburg.nl T 077-3523883 E info@boei-limburg.nl

18. ONDERSTEUNING VOOR BROERS EN ZUSSEN

Als u meerdere kinderen heeft, kan ook het leven van de broers en zussen (ook wel 'brussen' genoemd) van uw kind met hersenletsel veranderen. Veel van uw tijd gaat nu mogelijk naar de zorg van uw kind met hersenletsel, waardoor andere kinderen minder tijd met u kunnen doorbrengen. Daarnaast willen broers en zussen vaak begrijpen wat er aan de hand is met hun broer/zus. Ook kan de ziekte van een broer/zus angst veroorzaken en vragen oproepen. Het is daarom belangrijk om de juiste ondersteuning voor de broers/zussen van uw kind met hersenletsel te vinden.

In de volgende tabellen vindt u informatie en aanbieders die kunnen helpen met de volgende vragen:

— Waar kunnen de broers en zussen van mijn kind met hersenletsel terecht met hun vragen en zorgen?
— Hoe leggen we aan onze andere kinderen uit wat hersenletsel is?
— Welke behoeften kunnen onze andere kinderen hebben?

Websites, brochures, boeken en/of apps

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Hersenstichting	Boek 'Mag ik ook ff?': Speciaal voor jongens en meisjes tussen de 8 en 14 jaar die elke dag te maken hebben met een broer of zus met hersenletsel.	W hersenstichting.nl > webwinkel
Bentelin Produkties	Boek 'M'n zusje is gehendikept': Hoe is het leven met een gehandicapt zusje? Voor kinderen van 3-6 jaar (leuk voor alle leeftijden).	W pienenpolle.nl
LannooCampus	Boek: 'Het broer- en zussenboek, voor brussen met een bijzondere broer of zus'. Elke broer-zusrelatie is uniek en in het bijzonder de relatie tussen 'brussen'. Voor kinderen van 6-14 jaar (ook voor ouders en hulpverleners). Boek: 'Broers en zussen in en om het ziekenhuis'. Een doeboek voor broers en zussen van (chronisch) zieke kinderen (ook voor ouders en hulpverleners).	W brussenboek.nl
Syntax Media	Boek 'NAH niet altijd handig!'. Een kinderboek voor kinderen zonder NAH, maar met NAH in het gezin.	W syntaxmedia.nl
Vereniging Ouders Kinderen Kanker (VOKK)	Boek 'Brussenspinsels'. Een (zak)boekje voor brussen om je niet alleen te voelen.	W vokk.nl > webwinkel > voor jongeren
Stichting Mantelzorg	Tips voor broers en zussen, verhalen van jonge mantelzorgers.	W mantelzorg.nl > thema's > dit is mantelzorg > voor jonge mantelzorgers

Lotgenotencontact

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Bijzondere broer of zus	Online forum voor brussen in de leeftijdscategorieën: tot 13 jaar, 13-18 jaar en 18 jaar en ouder.	W bijzonderebroerofzus.nl
Lotje&co Brussen	Facebookpagina die brusjes vanaf 13 jaar een laagdrempelige en veilige omgeving biedt om hun gevoelens en gedachten te delen.	Facebook > Lotje&co Brussen
Steunpunt Mantelzorg Zuid	Speciaal voor kinderen en jongeren, die net als jij, opgroeien in een gezin of familie waar iemand zorg nodig heeft. Bij het steunpunt ontmoeten jonge mantelzorgers elkaar tijdens de HotSpots (kookclubs), FunSpots (plezier maken), PowerSpots (leer je eigen kracht kennen).	W mantelzorgzuid.nl > jeugd
Amacura	Brussengroep voor kinderen/jongeren van 8-18 jaar in de vakantieperiode.	W amacura.nl T 046-4231250 T 046-4230325 E info@amacura.nl
Centrum voor jeugd en gezin, Midden-Limburg	Brussencursus (algemeen, niet specifiek nah).	W cjgml.nl > cursussen > brussen

Professionele hulp

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Huisarts en/of Praktijk-ondersteuner Huisarts (POH)	Informatie, advies en ondersteuning; eventueel doorverwijzing.	Maak een afspraak met de huisarts, indien nodig verwijst hij/zij door naar een specialist.
Jeugdgezondheidszorg: de jeugdarts (Onderdeel van de GGD)	Informatie en advies voor kinderen van 4-18 jaar. Kijk op website voor spreekuren in verschillende gemeenten.	Jeugdgezondheidszorg Zuid W ggdzl.nl > burgers > jeugd en gezin T 088-8805030 E via contactformulier website Jeugdgezondheidszorg Noord W ggdlimburgnoord.nl T 088-1191111 E info.ggd@vrln.nl
@ease	Speciaal voor jongeren van 12-25 jaar die behoefte hebben aan informatie en/of een luisterend oor (bezoek is gratis en anoniem).	W ease.nl E maastricht@ease.nl Maastricht > Bogaardenstraat 35a
Intern begeleider, zorg-coördinator, studenten-decaan, studieadviseur of studentenpsycholoog (Zie ook Hoofdstuk 12)	Voor studerende mantelzorgers: ondersteuning op maat en hulp bij een beroep doen op het profileringsfonds van de onderwijsinstelling voor een financiële compensatie.	De leerling, student of ouder kan zichzelf melden bij de desbetreffende begeleider van de school/opleiding

Overig

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
FunCare4Kids	Organiseert Fundagen voor kinderen in moeilijke thuissituatie door een chronisch ziek of gehandicapt gezinslid, dagen waarop het om dit kind draait en er onbezorgd genoten wordt, 6-16 jaar.	W funcare4kids.nl
De Kindertelefoon	Met de kindertelefoon kun je over alles praten (chatten of bellen).	W kindertelefoon.nl T 0800-0432 (gratis en anoniem) Chatten via de website

19. HOE LEGGEN WE DIT UIT AAN ANDEREN IN ONZE OMGEVING?

Hersenletsel komt vaak voor maar omdat veel gevolgen aan de buitenkant niet te zien zijn, weet niet iedereen wat hersenletsel kan inhouden en welke veranderingen er allemaal kunnen optreden. Daardoor ervaren mensen weleens onbegrip in hun omgeving. Het kan dan ook gebeuren dat de vriendjes van uw kind of uw naaste omgeving, zoals vrienden, familie en buren, niet goed begrijpen wat er aan de hand is en hoe het leven van uw kind en van u is veranderd. Een gevolg daarvan kan zijn dat de sociale contacten van uw kind of uzelf veranderen of zelfs verminderen. Het is daarom zinvol om duidelijk uit te leggen wat het hersenletsel voor uw kind en voor u betekent en hoe anderen daarmee om kunnen gaan. Durf om hulp te vragen als u die nodig heeft en probeer samen naar oplossingen te zoeken.

Voorkom dat u of uw kind sociaal geïsoleerd raakt en er helemaal alleen voor komt te staan. De aanbieders in de volgende tabellen kunnen u helpen met de volgende vragen:

— Welke informatie kan ik geven aan andere mensen, zodat zij beter begrijpen wat hersenletsel is en hoe het mijn kind en ons gezin beïnvloedt?
— Hoe ga ik om met mensen in mijn naaste omgeving die onze problemen niet begrijpen?

(Informatie voor de leerkracht wordt beschreven in Hoofdstuk 12)

Websites, brochures, boeken en/of apps

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
(Sch)ouders: Ervarings-kenniscentrum van, voor en door ouders van zorgkinderen	Vragen en antwoorden en tips over ‘Anderen informeren over mijn kind’.	W schouders.nl
Breinstraat	Breinstraat: de mogelijkheid om een hersenletselpaspoort te maken, dat kan helpen om het gesprek met anderen aan te gaan.	W breinstraat.nl
Kennisplein Gehandicaptensector	‘Ons hoofd moet heel hard werken’: Tips over hoe beter om te gaan met gedrag bij kinderen met hersenletsel.	W kennispleingehandicaptensector.nl > onderwijs E info@kennispleingehandicaptenzorgsector.nl
Hersenletsel.nl	Boek ‘Waarom heeft een krokodil zo’n platte kop?’ met (voorlees) verhalen voor jonge kinderen waarin, met de belevingswereld van het kind voor ogen, de gevolgen van hersenletsel beschrijft (vanaf ca. 9 jaar).	W webshop.hersenletsel.nl
Vilans	Boek ‘Elvin het vergeetachtige olifantje’ helpt aan kinderen uitleggen wat niet-aangeboren-hersenletsel is, wat de gevolgen zijn en hoe je daarmee om kunt gaan (basisschoolleeftijd).	W vilanswebwinkel.nl

Overig

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
GIPS: Stichting Informatie Project Scholen Spelen & Leren	Integratieproject voor kinderen in regulier en kinderen in speciaal onderwijs: gehandicapte kinderen laten schoolkinderen spelenderwijs ervaren hoe het is om een beperking te hebben en geven antwoord op hun vragen.	W gips-sl.nl T 045-5312058 E via contactformulier website

20. REGELZAKEN EN FINANCIËN

Als uw kind hersenletsel heeft opgelopen, heeft hij/zij mogelijk zorg of ondersteuning nodig die vóór het letsel niet nodig was. Dit kan variëren van medische zorg (aan huis) tot extra hulpmiddelen of aanvullende leerbegeleiding. Dit brengt vaak veel geregel met zich mee en lange zoektochten naar de juiste regelgevingen en financiële regelingen. Verschillende aanbieders kunnen u helpen bij het beantwoorden van vragen zoals:

- Hoe kan ik extra (financiële) ondersteuning aanvragen voor mijn kind?
- Mijn kind lijkt meer zorg en ondersteuning nodig te hebben dan hij/zij nu krijgt: wie kan mij doorverwijzen naar andere zorgverleners?
- Waar kan ik meer informatie krijgen over financiële regelingen?

WET LANGDURIGE ZORG (WLZ) is bedoeld voor mensen die voortdurend (intensieve) zorg nodig hebben in de nabije omgeving. Iemand komt in aanmerking voor Wlz-zorg als hij/zij zelf niet meer in staat is om in de gaten te houden (en in te schatten) of er zorg nodig is en deze zorg op adequate en tijdige wijze in te schakelen.

DE JEUGDWET (JW) is voor kinderen en jongeren van 0-18 jaar die zorg en ondersteuning nodig hebben in de vorm van begeleiding, kortdurend verblijf (logeren), verblijf in een instelling, persoonlijke verzorging, verpleging, behandeling.

DE ZORGVERZEKERINGSWET (ZVW) is bedoeld voor kinderen en jongeren tot 18 jaar die persoonlijke zorg of verpleging nodig hebben.

ZORG OP SCHOOL: de Wet passend onderwijs. Scholen zijn verplicht een passende plek te regelen voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Zorg of ondersteuning op school wordt betaald uit de Zorgverzekeringswet, de Jeugdwet of de Wet langdurige zorg. Bij iedere wet worden dingen anders geregeld. Om hier duidelijkheid in te krijgen kunt u contact opnemen met de cliëntondersteuning van de gemeente.

ZORG IN NATURA (ZIN) OF VIA EEN PERSOONSGEBONDEN BUDGET (PGB). Voor zorg in natura heeft het zorgkantoor contracten afgesloten met zorgaanbieders in de regio. Het zorgkantoor laat je weten welke zorgaanbieders de zorg leveren die je nodig hebt. Jij kiest vervolgens de zorgaanbieder. Bij een persoonsgebonden budget ontvang je een budget waarmee je zelf de ondersteuning kunt kiezen en inhuren, dat kunnen ook familieleden of buren zijn. Het geld komt niet op je eigen rekening

Websites, brochures, boeken en/of apps

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Regelhulp (Rijksoverheid)	Website met informatie over zorg en ondersteuning.	W regelhulp.nl. Hulp nodig met het zoeken op regelhulp: T 0800-0126 E info@regelhulp.nl
Regelhulp (Rijksoverheid)	Website met informatie over vergoedingen extra ondersteuning bij een reguliere kinderopvang.	W regelhulp.nl > ik heb hulp nodig > vergoeding extra ondersteuning kinderopvang Hulp nodig met het zoeken op regelhulp: T 0800-0126 E info@regelhulp.nl
Kies beter (Rijksoverheid)	Website met informatie over kwaliteit van zorg.	W kiesbeter.nl

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Centraal Administratie Kantoor (CAK)	Informatie en uitvoering van zorgregelingen. Ook kunt u hier uw eigen bijdrage voor de zorg berekenen en medicijnverklaringen voor op reis aanvragen.	W hetcak.nl T 088-7114000 E via contactformulier website

Hulp bij financiële zaken

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Het Nationaal Instituut voor Budget-voorlichting (Nibud)	Onafhankelijke voorlichting en advies over de huishoud-portemonnee, ook bij zorg en ziekte.	W nibud.nl T 030-2391350 E via contactformulier website
Het juiste loket	Om mensen te ondersteunen die zich van 'het kastje naar de muur' gestuurd voelen en niet weten waar zij voor zorg of ondersteuning naar toe moeten.	W juisteloket.nl
Pas op je geld	Web-loket gericht op online ondersteuning bij vragen over het budget. U kunt inzicht krijgen hoe u er financieel voor staat en krijgt advies hoe u op eigen kracht uw financiële situatie kan verbeteren of op orde brengen.	W pasopjegeld.nl
Kans+	Brochure: 'De wetten zorg en ondersteuning sinds 2015': geeft in eenvoudige taal informatie en uitleg over vier wetten: Wet langdurige zorg (Wlz), Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Jeugdwet (JW) en de Zorgverzekeringswet (ZVW).	W kansplus.nl > producten en diensten > winkel
Stichting Mantelzorg	Komt op voor iedereen die zorgt voor een ander. Geeft o.a. informatie over financiën.	W mantelzorg.nl T 030-7606055 E mantelzorglijn@mantelzorg.nl

Trajekt Maastricht-Heuvelland	Het klapperproject kan u helpen met uw administratie.	W trajekt.nl T 043-7630050 E klapperproject@trajekt.nl
Mantelzorgmakelaar via Steunpunt Mantelzorg	Assisteren bij het regelen van zaken of de regeltaken (tijdelijk) overnemen.	W mantelzorgzuid.nl T 043-3215046 E info@mantelzorgzuid.nl
Gemeente	Indiceert en zorgt voor de uitvoering van de zorg uit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), bv. hulp bij het bijhouden van alles dat met geld te maken heeft.	Aanvragen via het Wmo-loket van uw gemeente (de website) of het wijkteam.
Humanitas	Ondersteunt jongeren van 16-24 jaar bij de (financiële) administratie.	W humanitas.nl T 043-3560448 E maastricht@humanitas.nl
Bewindvoerders-kantoor voor mensen met hersenletsel	Bewindvoering, mentorschap, curatele en hulp bij de aanvraag om dit zelf te doen.	W bewindvoeringindezorg.nl T 06-17401477
Van Dort letselschade	Gespecialiseerd in de begeleiding van slachtoffers van letselschade en de nabestaanden bij overlijdensschade (ervaring met mensen met hersenletsel).	W vandortletselschade.nl T 043-3540041 E maastricht@vandortletselschade.nl

Organisaties belast met de indicatie en uitvoering van de Wlz-zorg

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Centrum Indicatie-stelling Zorg (CIZ)	Indiceert zorg uit Wlz zoals 24-uurszorg, begeleiding, behandeling, dagbesteding, vervoer naar en van dagbesteding, medicijnen en huishoudelijke hulp. Soms ook: hulpmiddelen zoals een rolstoel, inrichting van woning en voeding.	W ciz.nl W mijnwlzaanvraag.ciz.nl T 088-7891000

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Cliëntondersteuning	Helpt bij de aanvraag en uitvoering van Wlz-zorg door duidelijk op te schrijven wat de wensen en ideeën zijn over zorg, de juiste zorg te regelen en verschillende soorten zorg op elkaar af te stemmen.	Als u al Wlz zorg hebt vraagt u een cliënt-ondersteuner aan bij het Zorgkantoor en anders mag u gebruik maken van de cliëntondersteuners van de Wmo die u aanvraagt bij het Wmo-loket van uw gemeente (de website).
Zorgbelang Limburg	Cliëntondersteuners die met u meedenken over hoe u de zorg die bij uw situatie past kunt organiseren.	W zorgbelanglimburg.nl T 046-4208159 E info@zorgbelanglimburg.nl

Organisaties belast met de indicatie en uitbetaling van de Jeugdwet

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Jeugdzorg	Informatie en advies over indicatie en uitbetaling volgens Jeugdwet.	Verschil per gemeente. Maak een afspraak met de huisarts of de jeugdarts, hij/zij kan u doorverwijzen.
Cliëntondersteuning	Informatie en advies geeft, bv. bij een keukentafelgesprek of als je het niet eens bent met het besluit van de gemeente, maar ook bij aanvragen van een voorziening. Ook voor de gezinsleden.	Aanvragen via het Wmo-loket van uw gemeente (de website).

Organisaties belast met de indicatie en uitbetaling van de Zorgverzekeringswet

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Thuiszorgorganisatie	De wijkverpleegkundige zegt welke zorg het kind nodig heeft.	Neem contact op met een thuiszorgorganisatie.

Organisaties belast met de zorg op school

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Cliëntondersteuning	Informatie en advies geeft, bv. bij een keukentafelgesprek of als je het niet eens bent met het besluit van de gemeente, maar ook bij aanvragen van een voorziening. Ook voor de gezinsleden.	Aanvragen via het Wmo-loket van uw gemeente (de website).
Het juiste loket	Helpen bij problemen rond het regelen van zorg op school.	W juisteloket.nl

Organisaties belast met de indicatie en uitbetaling van het Pgb

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Zorgkantoor	Pgb voor Wlz-zorg: Het zorgkantoor krijgt van het Centrum Indicatiestelling Zorg de indicatie voor Wlz-zorg. In de indicatie staat het zorgprofiel: de zorg die nodig is. Er staat ook in of de zorg in natura of via een Pgb wordt geregeld. Het zorgkantoor bekijkt of aan de voorwaarden voor een Pgb wordt voldaan, berekent de hoogte van het budget en zorgt dat het geld naar de Sociale Verzekeringsbank (SVB) gaat.	W cz.nl > zorgkantoor T 046-4595656 E infozorgkantoren@cz.nl
Gemeente	De gemeente kijkt of een Pgb voor Wmo-zorg passend is en geeft deze informatie door aan de Sociale Verzekeringsbank.	Aanvragen via het Wmo-loket van uw gemeente (de website).
Sociale Verzekeringsbank (SVB)	Alles over het Pgb: informatie, stap voor stap uitleg en uitbetaling.	W svb.nl T 0906-6001822 (0,90 c/min) E via contactformulier website
PerSaldo	Vereniging voor en door mensen met een Pgb.	W pgb.nl T 0900-7424857 (0,20 c/min) E via contactformulier website

21. VAN JEUGD- NAAR VOLWASSENZORG: 18 JAAR, EN NU?

Een kind met hersenletsel kan mogelijk langdurig zorg en ondersteuning nodig hebben. Als uw kind 18 jaar wordt, wordt hij/zij officieel ‘volwassen’ waardoor er mogelijk veranderingen optreden in de zorg en ondersteuning en de regelingen die hierop van toepassing zijn. Met vragen zoals hier beschreven kunt u terecht bij de aanbieders in de tabellen.

— Wat verandert er bij de overgang van jeugd- naar volwassenzorg?
— Wanneer moet ik alle zaken geregeld hebben voor deze overgang?
— Waar kan ik meer informatie vinden over wat ik moet regelen?

Voor informatie, zorg en ondersteuning voor volwassenen met hersenletsel is er ook een keuzewijzer. Deze is op dit moment beschikbaar voor volwassenen in de regio Maastricht-Heuvelland. De keuzewijzer kan gedownload worden via W hersenletsellimburg.nl

Websites, brochures, boeken en/of apps

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Regelhulp (Rijksoverheid)	Website met informatie over zorg en ondersteuning.	W regelhulp.nl. Hulp nodig met het zoeken op regelhulp: T 0800-0126 E info@regelhulp.nl
MEE	Website ’18 jaar en met geld omgaan’: informatie over de geldzaken die geregeld moeten worden voordat een jongere 18 jaar is.	W 18jaarenmetgeldomgaan.nl T 088-0102222
18ennu.nl	Checklist: binnenkort 18 jaar, wat je moet regelen?	W 18ennu.nl
Kans+	Brochure ‘De wetten zorg en ondersteuning sinds 2015’: Uitleg over vier wetten: Wet langdurige zorg, Wet maatschappelijke zorg, Jeugdwet en de Zorgverzekeringswet.	W kansplus.nl

Financiële wetten/regelingen

Organisaties belast met de indicatie en uitvoering van de Wmo-zorg

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Gemeente	Informatie en advies en indicatiestellingen voor zorg uit de Wet maatschappelijke ondersteuning.	Aanvragen via het Wmo-loket van uw gemeente (de website) of het wijkteam.
Cliënt-ondersteuning	Hulpvraagverduidelijking, het regelen van zorg en ondersteuning en hoe dat betaald gaat worden.	Aanvragen via het Wmo-loket van uw gemeente (de website).

WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING (WMO) is bedoeld om mensen zolang mogelijk thuis te laten wonen en te laten participeren in de samenleving. De gemeente regelt ondersteuning thuis via de Wet maatschappelijke ondersteuning. Deze wet geldt vanaf 18 jaar en regelt verschillende soorten ondersteuning: algemene (voor iedereen en zonder voorafgaande indicatiestelling, bv. openbaar vervoer, buurthuizen, klussendiensten, maaltijdenservice, boodschappenservice), collectieve (speciaal voor mensen met beperkingen, bv. de regiotaxi, de rolstoeltaxi-bus of ‘tafeltje dekje’) of maatwerkvoorzieningen (speciaal voor jou gemaakt of geregeld, bv. huishoudelijke hulp, begeleiding, woningaanpassing of een rolstoel, maar ook ondersteuning in spoedgevallen binnen 24-48 uur zonder indicatiestelling).

AANBIEDER	WELKE HULP WORDT GEBODEN?	HOE KAN IK HIERVAN GEBRUIK MAKEN?
Stichting Gehandicaptenzorg Limburg (SGL)	Hulp bij: maximaal functioneren vanuit eigen kracht, structuur aanbrengen, planningen maken, praktische en administratieve zaken, onderhouden van sociale contacten (vanaf 18 jaar).	W sgl-zorg.nl *BZW = Begeleid Zelfstandig Wonen* BZW Noord-Limburg > T 077-4772820 E bzwnoordlimburg@sgl-zorg.nl BZW Midden-Limburg > T 0495-534497 E bzwmiddenlimburg@sgl-zorg.nl BZW Westelijke Mijnstreek > T 046-4525060 E bzwwms@sgl-zorg.nl BZW Maastricht-Heuvelland > T 043-3478444 E bzwmaastrichtheuvelland@sgl-zorg.nl BZW Parkstad > T 045-5314626 E bzwparkstad@sgl-zorg.nl
SGL (Stichting Gehandicaptenzorg Limburg)	WORK: daagt uit om grenzen op arbeidsmatig gebied te verleggen (18-35 jaar).	W sgl-zorg.nl T 0800-7450745 E via contactformulier website
SGL (Stichting Gehandicaptenzorg Limburg)	Ondersteuning bij het contact met het UWV.	W sgl-zorg.nl T 0800-7450745 E via contactformulier website
Hersenz	Leren omgaan met de ingrijpende veranderingen in het leven. Verschillende modules voor jongvolwassenen bv. ‘Op eigen benen’.	W hersenz.nl (landelijk) W sgl-zorg.nl (Limburg) T 045-8000910 E hersenz@sgl-zorg.nl
Bookaa-Shelsz	Ambulante begeleiding voor jongvolwassenen voor een optimaal niveau van zelfredzaamheid.	W bookaa-shelsz.nl T 045-5740660 E info@shelsz.nl
Adelante-zorggroep Zelfstandig begeleid wonen	Intensieve Thuis Begeleiding (ITB): zelfstandig wonen met begeleiding vanaf 19 jaar (de jongere heeft al woon-trainen gehad, bv. bij Villa Franca, zie ook Hoofdstuk 7).	W adelantehelptvooruit.nl Heerlen > T 045-5716611 Geleen > T 046-2049823 E sbk@adelante-zorggroep.nl

Colofon
Uitgave van het Expertisecentrum Hersenletsel Limburg
Tekst: Christine Resch, Roos Roberts, Petra Hurks, Caroline van Heugten
Vormgeving: Buro Bertus
Druk: Drukkerij Walters
April 2019

Met dank aan: de leden van het adviesteam en het panel van ouders

© Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Expertisecentrum Hersenletsel Limburg.

hersenletsellimburg.nl

Deze keuzewijzer is tot stand gekomen met financiële ondersteuning van het Johanna Kinderfonds en het CZ Fonds.